

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Diplomová práce

**Problematika elektronizace v oblasti veřejných
zakázek**

Bc. Jaromír Hejl

© 2018 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Jaromír Hejl

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Problematika elektronizace v oblasti veřejných zakázek

Název anglicky

Electronic procurement issues

Cíle práce

Cílem diplomové práce je na základě srovnání elektronické a listinné verze zadávání veřejných zakázek navrhnout opatření pro předcházení případných zjištěných nedostatků.

Metodika

V teoretické části diplomové práce bude použita zejména metoda deskripce, literární rešerše, analýzy právních předpisů, odborných publikací a dalších relevantních zdrojů. Dále bude použity metody výkladu práva, a to zejména doslovná metoda výkladu, logická a systematická.

V praktické části práce bude použita zejména metoda deskripce, kvantitativní šetření prostřednictvím ankety, dále metoda analýzy dat a relevantních rozhodnutí ÚOHS a dále komparace dokumentů týkajících se veřejných zakázek a postupů daných právním předpisem se samotnou realizací v praxi na základě dotčených rozhodnutí ÚOHS.

Na závěr diplomové práce bude použita metoda syntézy k vyhodnocení jednotlivých výstupů.

Doporučený rozsah práce

60 – 80

Klíčová slova

veřejné zakázky; elektronizace veřejných zakázek, Národní elektornický nástroj, elektronické nástroje, zadávací řízení

Doporučené zdroje informací

- DVOŘÁK, David. Zákon o zadávání veřejných zakázek: komentář. V Praze: C.H. Beck, 2017. Velké komentáře. ISBN 9788074006517.
- HERMAN, Pavel. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2016. ISBN 978-80-7380-595-1
- Ministerstvo pro místní rozvoj. Národní plán zavedení elektronického zadávání veřejných zakázek pro období let 2006 – 2010
- Ministerstvo pro místní rozvoj. Strategie elektronizace zadávání veřejných zakázek pro období let 2016 až 2020, vyhodnocení efektivity fungování a návrh dalšího postupu využívání elektronických tržišť veřejné správy a návrh povinného používání NEN
- PODEŠVA, Vilém. Zákon o zadávání veřejných zakázek: Zákon o registru smluv: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-102-6.
- POREMSKÁ, Michaela. Elektronické zadávání veřejných zakázek. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013. Právní rukověť (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-760-5.
- RAUS, David. Zadávání veřejných zakázek: judikatura s komentářem. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. Přehledy judikatury (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-658-5.
- Vyhláška č. 168/2016 Sb., o uveřejňování formulářů pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek a náležitostech profilu zadavatele
- Vyhláška č. 260/2016 Sb., o stanovení podrobnějších podmínek týkajících se elektronických nástrojů, elektronických úkonů při zadávání veřejných zakázek a certifikátu shody
- zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek
-

Předběžný termín obhajoby

2018/19 ZS – PEF (únor 2019)

Vedoucí práce

Mgr. Denisa Cívínová

Garantující pracoviště

Katedra práva

Elektronicky schváleno dne 24. 11. 2017

JUDr. Jana Borská, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 24. 11. 2017

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 21. 11. 2018

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Problematika elektronizace v oblasti veřejných zakázek" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 28. 11. 2018

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval Mgr. Denise Cívínové za věcné připomínky, cenné rady, a vstřícnost při konzultacích této diplomové práce.

Problematika elektronizace v oblasti veřejných zakázek

Abstrakt

Cílem diplomové práce je na základě srovnání elektronické a listinné verze zadávání veřejných zakázek navrhnout opatření pro předcházení případných zjištěných nedostatků. V České republice je problematika zadávání veřejných zakázek poměrně silně sledována, čili se dá konstatovat, že je v posledním období častým tématem diskuzí. Hlavním cílem této práce je posouzení, zdali je vůbec elektronizace veřejných zakázek opravdu nezbytným předpokladem pro zvýšení transparentnosti zadávání veřejných zakázek a také posouzení toho, zda tedy tato elektronizace veřejných zakázek přispívá k dosahování lepších podmínek pro realizace veřejných zakázek na straně zadavatelů. Zejména je vhodné zdůraznit, že cílem je zjistit celkový přínos elektronizace veřejných zakázek, a to v komplexním náhledu, nejen tedy například finanční efekt tohoto systému, ale také náklady, které tento systém nese a také administrativní zátěž, kterou jsou povinny tyto instituce nést.

Klíčová slova: veřejné zakázky, elektronizace zakázek, profil zadavatele, NEN, nabídky, elektronický nástroj, zákon č. 137/2006 Sb., zákon č. 134/2016 Sb.

Electronic procurement issues

Abstract

The aim of the diploma thesis is to propose measures for the prevention of any identified deficiencies on the basis of a comparison of electronic and paper versions of public procurement. In the Czech Republic, the issue of public procurement is relatively closely monitored, or it can be said that it has been a frequent topic of discussion in the last period. The main objective of this work is to assess whether public procurement electronization is indeed a necessary prerequisite for increasing the transparency of public procurement, as well as assessing whether this electronisation of public procurement contributes to achieving better conditions for the contracting of public procurement. In particular, it is worth pointing out that the aim is to find out the overall benefits of electronic procurement procurement in a comprehensive outlook, not only for example the financial effect of this system, but also the costs that this system carries, as well as the administrative burden that these institutions have to bear.

Keywords: public procurement, electronics procurement, contracting authority profile, NEN, tender, electronic tool, Act No. 137/2006 Coll., Act No. 134/2016 Coll.

Obsah

1	Úvod	12
2	Cíl práce a metodika	14
2.1	Cíl práce.....	14
2.2	Metodika	14
3	Teoretická východiska	15
3.1	Vývoj právní úpravy veřejných zakázek	15
3.1.1	Veřejná zakázka.....	15
3.1.2	Přehled vývoje veřejných zakázek	16
3.2	Strategické dokumenty elektronického zadávání	20
4	Současný stav elektronizace veřejných zakázek	24
4.1	Vymezení základních pojmů	24
4.2	Elektronické zadávání veřejných zakázek	25
4.3	Národní elektronický nástroj	26
4.4	Elektronická tržiště	27
5	Aktuální problémy	31
5.1	Problematika námitek	32
5.2	Problém s časovým intervalem pro otevírání obálek.....	33
5.3	Překážky v procesu elektronizace zadávání veřejných zakázek	34
6	Nový zákon o veřejných zakázkách	35
6.1	Povinné využívání NEN	36
6.2	Elektronická fakturace	37
6.3	Informační systém o veřejných zakázkách	37
6.4	Jednotné evropské osvědčení.....	38
7	Komparace elektronického a listinného zadávání	39
8	Výhled do budoucnosti	41
9	Cíl práce a metodika	42
9.1	Cíl práce.....	42
9.2	Metodika a dílčí cíle práce.....	42
10	Vyhodnocení ankety	44
11	Závěry anketního šetření	60
12	Doporučení pro zadavatele	63

13	Závěr	64
14	Seznam použitých zdrojů	66
	Přílohy	68
	Anketní otázky	68
	Seznam oslovených veřejných vysokých škol.....	69

Seznam obrázků

Obrázek 1	Škála vnímání elektronizace	44
Obrázek 2	Kvalitativní posun veřejných zakázek	45
Obrázek 3	Vnímání spolupráce	47
Obrázek 4	Vnímání kontroly elektronizace	48
Obrázek 5	Postoj k procesu elektronizace	49
Obrázek 6	Zřízení hodnotící komise	50
Obrázek 7	Posun v práci komise	51
Obrázek 8	Kvalita nové legislativy	52
Obrázek 9	Poměr hodnocení - upřednostnění	54
Obrázek 10	Tlak ze strany státních institucí	55
Obrázek 11	Tlak se strany dodavatelů	56
Obrázek 12	Problém s personální zajištěním	57
Obrázek 13	ICT kompetence klíčových zaměstnanců	58
Obrázek 14	Školení s elektronizací	59

Seznam tabulek

Tabulka 1	Kvalitativní posun veřejných zakázek	45
Tabulka 2	Vnímání spolupráce	46
Tabulka 3	Postoj k procesu elektronizace	49
Tabulka 4	Zřízení hodnotící komise	50
Tabulka 5	Posun v práci komise	51
Tabulka 6	Kvalita nové legislativy	52
Tabulka 7	Hodnotící kritéria	53
Tabulka 8	Poměr hodnocení - upřednostnění	53
Tabulka 9	Tlak ze strany státních institucí	54
Tabulka 10	Tlak se strany dodavatelů	55

Tabulka 11	Problém s personální zajištěním	56
Tabulka 12	ICT kompetence klíčových zaměstnanců	57
Tabulka 13	Školení s elektronizací	58

1 Úvod

V České republice je problematika zadávání veřejných zakázek poměrně silně sledována, čili se dá konstatovat, že je v posledním období častým tématem diskuzí, a to jak u laické veřejnosti, tak pochopitelně také zejména u odborné veřejnosti, především u samotných zadavatelů těchto veřejných zakázek, ale na druhé straně také osoby, které se přihlašují k veřejným zakázkám, tedy hlavně soukromý sektor.

Česká republika je povinna splnit svoji povinnost, která v této oblasti spočívá v tom, že musí transponovat do českého legislativního systému nově schválen směrnice Evropského parlamentu a Rady. V nedávné minulosti tento určitý legislativní požadavek znamenal potřebu jak přípravy, tak ale také přijetí nového zákona o zadávání veřejných zakázek – Zákon č. 134/2016 Sb. ve znění pozdějších novel.

K čemu ovšem v praktické rovině má být nová legislativní norma? Tento nový zákon o zadávání veřejných zakázek by měl především přispět k tomu, aby se celý proces nejen zjednodušil, ale také více otevřel. Z tohoto důvodu se stará legislativní úprava zdála být nevhodná a byla tedy přijata nová. Zásadním důvodem k tomuto kroku je především to, aby se rozšířil, zjednodušil a nahradil stávající proces, který je dán starou a nevhodnou právní úpravou.

Dalším pozitivem, který sleduje, nová právní úprava spočívá v tom, aby se celý proces zadávání veřejných zakázek stal transparentnější, zrychlilo se samotné zadávání, ale také realizace těchto veřejných zakázek.

Druhá kapitola této práce se bude věnovat stručnému popisu samotného vývoje legislativní úpravy zadávání veřejných zakázek v České republice, bude se také věnovat také samotnému pojmu veřejná zakázka, tedy co to vlastně je ta veřejná zakázka, ale také se budeme věnovat strategickému dokumentu z této oblasti, tento dokument vypracovalo Ministerstvo pro místní rozvoj a jmenuje se Strategie elektronizace veřejných zakázek pro období 2016 – 2020.

Třetí kapitola se bude zabývat základními pojmy z oblasti elektronizace veřejných zakázek, především těmito pojmy: elektronizace zadávání veřejných zakázek, elektronický nástroj, elektronické tržiště.

Čtvrtá a pátá kapitola se věnuje samotným problémům, které přináší elektronizace veřejných zakázek. Dále také nastíní vývoj této elektronizace a také se zaměří na

přípravenost zadavatelů, přeci jenom se jedná o novou právní normu, její zavedení sebou bude přinášet další problémové situace. Součástí této kapitoly bude také určitá polemika o celkovém záměru Ministerstva pro místní rozvoj.

Hlavním cílem této práce je také posouzení, zdali je vůbec elektronizace veřejných zakázek opravdu nezbytným předpokladem pro zvýšení transparentnosti zadávání veřejných zakázek a také posouzení toho, zda tedy tato elektronizace veřejných zakázek přispívá k dosahování lepších podmínek pro realizace veřejných zakázek na straně zadavatelů.

Kolem tématu elektronizace veřejných zakázek je mnoho nezodpovězených otázek, právě proto bylo rozhodnuto, že dotazováno institucí, kterých se bezprostředně dotýká, veřejných vysokých škol. Zejména je vhodné zdůraznit, že cílem je zjistit celkový přínos elektronizace veřejných zakázek, a to v komplexním náhledu, nejen tedy například finanční efekt tohoto systému, ale také náklady, které tento systém nese a také administrativní zátěž, kterou jsou povinny tyto instituce nést, tady je vhodné zdůraznit, že administrativní zátěž sebou nese také nezbytné finanční náklady, v tomto světle se tedy práce bude zabývat celkovou efektivitou systému elektronizace veřejných zakázek.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem diplomové práce je na základě srovnání elektronické a listinné verze zadávání veřejných zakázek navrhnout opatření pro předcházení případných zjištěných nedostatků.

2.2 Metodika

V teoretické části diplomové práce je použita zejména metoda deskripce, literární rešerše, analýzy právních předpisů, odborných publikací a dalších relevantních zdrojů. Dále jsou použity metody výkladu práva, a to zejména doslovná metoda výkladu, logická a systematická.

V praktické části práce je použita zejména metoda deskripce, kvantitativní šetření prostřednictvím ankety, dále metoda analýzy dat a dále komparace dokumentů týkajících se veřejných zakázek a postupů daných právním předpisem se samotnou realizací v praxi. Na závěr diplomové práce bude použita metoda syntézy k vyhodnocení výstupů.

3 Teoretická východiska

3.1 Vývoj právní úpravy veřejných zakázek

Tato kapitola se věnuje především tomu, co to vlastně je veřejná zakázka, jaké jsou její jednotlivé atributy, čím se vlastně vyznačuje, jaké jsou její druhy, bude se tedy snažit o definování tohoto základního pojmu, poté se bude věnovat právní úpravě veřejných zakázek, startovacím rokem bude rok 1993, kdy Česká republika pomalu začala zohledňovat evropskou legislativu, což se také pochopitelně promítlo i do právní úpravy veřejných zakázek. Poslední částí této kapitoly budou strategické dokumenty, které právě řeší problematiku elektronického zadávání veřejných zakázek, ve většině případů tyto strategické dokumenty zpracovává právě Ministerstvo pro místní rozvoj.

3.1.1 Veřejná zakázka

Současná odborná literatura nenabízí zcela jasně vymezenou definici toho, co to vlastně je veřejná zakázka, nicméně jsou k dispozici dva základní nástroje této definice, jedním z těchto nástrojů je nástroj ekonomický a druhým je nástroj právní. Může se tedy charakterizovat pojem veřejná zakázka z pohledu ekonoma, ale také právníka.

Dle Ochrany lze veřejnou zakázku vymežit jako takzvaný veřejný projekt, který definuje takto: *„jedná se o systémový návrh alokace veřejných zdrojů, který má charakter investiční akce. Z věcného hlediska má výsledek veřejného projektu podobu materiálního nebo duchovního projektu, který má naplňovat předem známe společenské cíle. O těchto cílech, jakožto i o způsobu realizace, se obvykle rozhoduje v procesu veřejné volby. Veřejný projekt je tedy budoucí zamýšlenou akcí, která je časově omezena.“¹*

Při ekonomické analýze pojmu veřejný projekt je ovšem nutné připomenout, že jeho realizace má určitá pravidla, ty se především týkají jeho financování, při bližším pohledu na současnou praxi lze zjistit, že tyto projekty jsou ve většině případů financovány z veřejných zdrojů. Ovšem odkud se tyto veřejné zdroje berou? Je to

---

¹ PAVEL, Jan. Veřejné zakázky v České republice. Praha: Národohospodářský ústav Josefa Hlávky, 2009. Studie Národohospodářského ústavu Josefa Hlávky. Strana 15. ISBN 978-80-86729-47-3.

vlastně velmi jednoduché, stát a jeho instituce zdaní soukromý sektor a z těchto finančních zdrojů se následně realizují tyto veřejné projekty. Zde se tedy může konstatovat, že určitou cenou těchto veřejných projektů jsou projekty, které se nemohly financovat ze soukromých zdrojů, jelikož byly zdaněny státem.²

V obecné rovině se může konstatovat, že veřejný projekt má pouze dvě základní možnosti realizace, tou první je vlastní neboli interní realizace, tou druhou možností je realizace externí. V případě interní realizace je na veřejný projekt nasazena státní firma, v druhém případě se jedná o externího partnera, například neziskový sektor, ale také ziskový sektor.³

Pro upřesnění bude možná vhodnější uvést konkrétní příklad, čili představit si stavbu dálnice, pokud se stát rozhodne, že bude tuto zakázku realizovat svou vlastní státní firmou, pak se jedná o způsob realizace interní, pokud si ovšem najme externí stavební firmu, tak se jedná o způsob externí. Ještě byl zmíněn neziskový sektor, který je velmi v České Republice rozšířen, zde se jedná například o případ, kdy si stát najme neziskovou firmu, s kterou uzavře zakázku na provozování odlehčovacího střediska pro lidi, kteří se starají o své rodiče.

Nicméně pro účely této práce se dá považovat za veřejnou zakázku takovou činnost, kdy se veřejný projekt realizuje za působnosti externího partnera, tam totiž musí zákonitě docházet k nějakému výběru tohoto partnera a to ve výběrovém řízení, právě proto toto budeme považovat za klasický případ veřejné zakázky.⁴

3.1.2 Přehled vývoje veřejných zakázek

V případě nástinu vývoje veřejných zakázek v České republice, je třeba se vrátit do roku 1993, ten byl stěžejní v tom, že Česká republika podepsala takzvanou asociační

---

² PAVEL, Jan. Veřejné zakázky v České republice. Praha: Národohospodářský ústav Josefa Hlávky, 2009. Studie Národohospodářského ústavu Josefa Hlávky. Strana 15. ISBN 978-80-86729-47-3.

³ PAVEL, Jan. Veřejné zakázky v České republice. Praha: Národohospodářský ústav Josefa Hlávky, 2009. Studie Národohospodářského ústavu Josefa Hlávky. Strana 15. ISBN 978-80-86729-47-3.

⁴ PAVEL, Jan. Veřejné zakázky v České republice. Praha: Národohospodářský ústav Josefa Hlávky, 2009. Studie Národohospodářského ústavu Josefa Hlávky. Strana 15. ISBN 978-80-86729-47-3.

dohodu s Evropskou unií, což byl začátek našeho procesu směřujícího ke vstupu do Evropské unie. Právě v této asociační dohodě byl dán požadavek na to, aby naše země začala harmonizovat svůj právní řád a legislativou s právním řádem Evropské unie.

První výsledek této snahy o harmonizaci v rámci asociační dohody byl představen v roce 1994, kdy v českém právním řádu došlo k přijetí zákona č. 199/1994 Sb. a to ze dne 28. 09. 1994, právě tato legislativní norma se týkala především zadávání veřejných zakázek. Navíc tímto zákonem získala naše země základy právní úpravy, která se právě týkala zadávání veřejných zakázek. Dalším pozitivem bylo to, že v naší zemi byl postaven tolik požadovaný právní rámec na hospodaření s veřejnými prostředky.⁵

Dalším stěžejním datem byl den 01. 05. 2004, v tento den totiž Česká republika oficiálním způsobem vstoupila do Evropské unie a nabyt také působnosti zcela nový zákon č.40/2004 Sb., který vstoupil v platnost 17. 12. 2003, tento zákon se pochopitelně týkal především veřejných zakázek.⁶

Tento nový zákon byl přijat z několika základních důvodů, tím prvním byla pochopitelně nutnost se sladit s právním řádem Evropské unie. Dalším důvodem byla větší transparentnost, která se například projevovala v tom, že došlo k rozdělení veřejných zakázek na několik typů, například na podlimitní a nadlimitní.

Mimoto byly také přijaty nové způsoby uveřejňování informací o veřejných zakázkách a byla přijata konkrétní opatření, která měla vést k tomu, aby nedocházelo k diskriminaci jednotlivých uchazečů z těchto výběrových řízení.

Dalším záměrem tohoto zákona byl fakt, že se snažil o další zjednodušení komplikovanosti předešlé právní úpravy, a to zejména tím, aby nedocházelo k výkladové nejasnosti této nové právní úpravy. Pak zde byl ještě další a to velmi podstatný důvod, ten spočíval v tom, že Česká republika začala čerpat nemalé finanční

---

⁵ JURČÍK, Radek. *Zadávání veřejných zakázek v praxi*. Praha: C.H. Beck, 2002. Beckovy příručky pro právní praxi. Strana 4. ISBN 80-7179-743-x.

⁶ Členstvím České republiky v Evropské unii vznikl rovněž závazek dodržovat mezinárodní úmluvu o veřejných zakázkách – Dohodu World Trade Organization o veřejných zakázkách tzv. Government Procurement Agreement – blíže viz POREMSKÁ, Michaela. *Veřejné zakázky*. Právní minimum při jejich zadávání. 1. vyd. Olomouc: ANAG, 2014, s. 12.

prostředky z evropských fondů, právě proto musela přijmout také novou právní úpravu, bez které by tyto prostředky čerpat nemohla.

Ovšem v době působnosti již výše uvedeného zákona ale schválil Evropský parlament a Rada Evropské unie dvě základní směrnice:

1. Směrnice č. 2004/17/ES ze dne 31. 3. 2004⁷
2. Směrnice č. 2004/18/ES ze dne 31. 3. 2001⁸

Právě tyto dvě směrnice začaly uplatňovat takzvané používání elektronických prostředků pro nákup, může se například zmínit dynamický nákupní systém nebo také elektronickou dražbu. Základním cílem těchto elektronických prostředků bylo to, aby se všechny nákupy pokud možno zefektivnily a aby veřejný sektor byl schopen dosahovat určitých úspor při nákupech, dalším hlediskem byla pochopitelně také transparentnost. I naše země měla také povinnost tyto směrnice transponovat do našeho právního systému.⁹

Právě z tohoto důvodu byla přijata nová právní norma, která se přímo dotýkala zadávání veřejných zakázek, tato právní úprava vycházela z již výše uvedených směrnic, autorem této právní úpravy bylo pochopitelně Ministerstvo pro místní rozvoj. Rozhodným dnem byl 1. červenec roku 2006, kdy vstoupil v účinnost nový zákon č. 137/2006 Sb. ze dne 14. 3. 2006 o veřejných zakázkách.

Tato nová právní norma totiž oproti té původní představuje poněkud jednodušší celkový právní rámec pro zadávání veřejných zakázek. Jedná se tedy hlavně o to, že bylo přesnější vymezení jednotlivých institutů a také tato právní norma přispěla k tomu,

---

⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady Evropské unie č. 2004/17/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb

⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady Evropské unie č. 2004/18/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby

⁹ POREMSKÁ, Michaela. Veřejné zakázky: právní minimum při jejich zadávání. Olomouc: ANAG, c2014. Právo. Strana ISBN 978-80-7263-908-3..

že všichni účastníci veřejných zakázek měli vyšší právní jistotu. Cílem této právní úpravy bylo také vytvoření vhodnějších podmínek pro větší hospodárnost, vyšší efektivnost a účelnost při nakládání s veřejnými finančními zdroji.

Tato právní úprava také kladla vysoký důraz na transparentnost v oblasti zadávání veřejných zakázek, také se zabývala problematikou diskriminace a snažila se o rovný přístup. Cílem této právní úpravy byla také všeobecná liberalizace v oblasti veřejných zakázek, tato liberalizace měla umožnit širší zapojení subjektů do těchto veřejných zakázek, například subjektů z jiných členských zemí EU.

Ovšem tento zákon byl také terčem často oprávněné kritiky. Jedním z okruhů této kritiky byl například fakt, že tato legislativní norma byla zatížena velkým počtem různorodých novelizací, hlavním důvodem těchto novelizací byla především snaha vyhovět požadavkům Evropské unie.

Také se objevila kritika toho, že tato právní úprava je již příliš složitá, zejména s ohledem na velkou administrativní zátěž při procesu zadávání veřejných zakázek, s tímto faktorem také rostly celkové administrativní náklady na straně zadavatelů z veřejného sektoru.

Ovšem přes veškerá negativa, která tato právní úprava přinesla, se může tento zákon považovat z hlediska elektronizace zadávání veřejných zakázek, za klíčový. V souladu s touto právní úpravou byl totiž vypracován Akční plán provádění právního rámce v oblasti elektronizace veřejných zakázek¹⁰.

Právě v návaznosti na probíhající elektronizaci veřejné správy v naší zemi zavedl tento zákon elektronický způsob zadávání veřejných zakázek. Dále tato právní norma upravovala elektronizace zavedením nových prvků – jednalo se především o elektronické aukce a dynamický nákupní systém.

---

¹⁰ Národní plán zavedení elektronického zadávání veřejných zakázek pro období let 2006 až 2010 přijala vláda České republiky usnesením ze dne 10. května 2006 č. 500

Tento proces elektronizace zadávání veřejných zakázek měl totiž přispět k celkovému snížení administrativní zátěže, také ke snížení nákladů s ohledem na tuto administraci, měl také přispět k vyššímu stupni transparentnosti a boji proti korupčnímu chování.

Ovšem z pohledu elektronického zadávání veřejných zakázek patřila mezi nejvýznamnější právě novelizace stávající zákona pod číslem 55/2012 Sb., která právě významným způsobem podpořila celkový proces elektronizace zadávání veřejných zakázek. Tato významná novela totiž stanovila veřejným zadavatelům povinnost používat elektronickou aukci při zadávání zakázky na dodávky zboží, které bylo vymezeno zvláštním právním prováděcím předpisem.¹¹

3.2 Strategické dokumenty elektronického zadávání

Historie těchto strategických dokumentů se datuje do sklonku roku 2004, kdy byl vytvořen tzv. Akční plán provádění právního rámce v oblasti elektronizace zadávání veřejných zakázek. Tento akční plán pochopitelně vydala Evropská unie, co se týká obsahu, tak je zajímavé, že tento akční plán měl stanoven požadavek na plnou elektronizaci zadávání veřejných zakázek a to dokonce do roku 2010, přičemž tento požadavek se týkal všech orgánů veřejné správy členských zemí Evropské unie.¹²

Na tento legislativní požadavek musela pochopitelně reagovat také Česká republika, konkrétně na něj reagovala přímo vláda České republiky, která v souvislosti s elektronizací zadávání veřejných zakázek schválila také další strategický dokument, tento dokument dostal název: Národní plán zavedení elektronického zadávání veřejných zakázek pro období 2006 – 2010. I když byl tento strategický dokument na světě, tak

---

¹¹ § 96 odst. 5 zákona č. 55/2012 Sb.

¹² POREMSKÁ, Michaela. Veřejné zakázky: právní minimum při jejich zadávání. Olomouc: ANAG, c2014. Právo. Strana 122. ISBN 978-80-7263-908-3..

přeci jenom docházelo k poměrně značným průtahům v oblasti elektronizace zadávání veřejných zakázek.¹³

Jedním z hlavních účelů tohoto strategického dokumentu bylo především celkové zrychlení zavádění všech elektronických nástrojů do procesu zadávání veřejných zakázek, také je vhodné připomenout, že tento strategický dokument byl zpracován v určité návaznosti na další legislativní normu – zákon č. 137/2006 Sb. Tento strategický dokument měl především úkol v podpoře hlavních principů, které pochopitelně vycházely zejména z požadavků na vyšší transparentnost zadávacího procesu, dalším nezbytným požadavkem byl také zákaz diskriminace. Dalším cílem bylo dosažení vyššího podílu veřejných nákupů prostřednictvím elektronických nástrojů, například elektronické aukce, apod. Významným hlediskem také byla podpora implementace evropských fondů a s tím související veřejné zakázky, která se financuje nebo také spolufinancuje prostřednictvím různorodých fondů Evropské unie.¹⁴

Mezi ty nejvýznamnější realizovaná opatření, která byla uvedena v Národním plánu zavedení elektronického zadávání veřejných zakázek pro období let 2006 – 2010 tak patří:

- Zprovoznění Portálu o veřejných zakázkách.
- Návrh Národní infrastruktury pro elektronické zadávání veřejných zakázek a to Ministerstvem pro místní rozvoj.
- Strategie používání e-tržistiště pro veřejnou správu.

Toto období v letech 2006 – 2010 lze bohužel shrnout tak, že se nepodařilo rozšířit patřičné povědomí o těchto nástrojích a to zejména mezi zadavateli. V konkrétní rovině to znamená, že zadavatelé dostatečným způsobem nepochopili výhody tohoto systému, například právě e-tržistiště se mělo stát nástrojem, jak mohl stát a jeho instituce

---

¹³ Národní plán zavedení elektronického zadávání veřejných zakázek pro období let 2006 až 2010 přijala vláda České republiky usnesením ze dne 10. května 2006 č. 500

¹⁴ Zpráva o plnění Národního plánu zavedení elektronického zadávání veřejných zakázek pro období let 2006 – 2010 za rok 2010 [online]. Portál o veřejných zakázkách a koncesích. Ministerstvo pro místní rozvoj, 2011, s. 2 [cit. 15. 2. 2018].

vcelku transparentně nakupovat, bohužel jak již bylo zmíněno, v těchto letech se to nepodařilo.

Výsledkem bylo také to, že různorodé informační systémy, které právě umožňovaly elektronické zadávání veřejných zakázek, tak nebyly využívány v tak hojně míře, jak se původně předpokládalo, dalším negativem byl také fakt, že toto využívání elektronických nástrojů bylo nastaveno v režimu dobrovolnosti, nebylo tak povinné a odpovědné úřady toho často využily.

Koncem roku 2010 došlo k tomu, že Ministerstvo pro místní rozvoj zpracovalo novou koncepci pod názvem: Strategie elektronizace zadávání veřejných zakázek pro roky 2011 – 2015, tato koncepce pochopitelně navazovala na tu předešlou, která byla ve svém výsledku z různorodých důvodů neúspěšná.

Tato strategie pochopitelně stanovila celou řadu cílů, nicméně obsahovala jeden základní a tedy hlavní cíl: sto procent všech zadavatelů bude mít k dispozici do konce roku 2015 různé elektronické nástroje, které budou umožňovat komplexní podporu celého životního cyklu veřejné zakázky. Ministerstvo pro místní rozvoj se v této strategii také zavázalo k tomu, že do konce roku 2015 již nebudou existovat žádné právní ani jiné překážky, které budou bránit v tom, aby se používal elektronický nástroj pro zadávání a zpracování veřejných zakázek a také byl stanoven předpoklad, že dojde k celkové úspoře 50 miliard korun ročně z veřejných rozpočtů.¹⁵

Jedním z hlavních nástrojů, který měl právě naplnit hlavní cíle této strategie pro období 2011 – 2015 byl projekt Národní infrastruktury pro elektronické zadávání veřejných zakázek (zkráceně též NIPEZ).

NIPEZ může být charakterizován jako soustava různých informačních systémů a také komunikačního rozhraní. S pomocí těchto nástrojů totiž může zadavatel realizovat veřejnou zakázku a to od okamžiku jejího plánování až po okamžik uzavření patřičné smlouvy.¹⁶

---

¹⁵ Strategie elektronizace zadávání veřejných zakázek pro období let 2011 až 2015 [online]. Portál o veřejných zakázkách a koncesích. Ministerstvo pro místní rozvoj, 2011, s. 15 [cit. 15. 2. 2018].

¹⁶ Výroční zpráva o stavu veřejných zakázek v České republice za rok 2014 [online]. Portál o veřejných zakázkách a koncesích. Ministerstvo pro místní rozvoj, 2015, s. 60 [cit. 15. 2. 2018].

Hlavním zpracovatelem těchto dokumentů je Ministerstvo pro místní rozvoj, co je ovšem poněkud nejasné a sporné, je právě výše úspory, která měla dosahovat 50 miliard korun.

Všechny tyto strategické dokumenty jsou zpravidla zpracovány z toho důvodu, že je nutné harmonizovat náš právní řád s legislativním řádem Evropské unie, jedná se totiž o celou řadu různorodých směrnic. Nicméně lze konstatovat, že co se týká strategie pro roky 2011 – 2015, tak se podařilo všechny hlavní cíle víceméně splnit. Může se ale pochybovat o jednom – o dosažené úspoře.

4 Současný stav elektronizace veřejných zakázek

4.1 Vymezení základních pojmů

Ze všeho nejdříve se je nutné ozřejmit úplně základní pojem a to elektronizace veřejných zakázek, tento pojem je možné chápat jako proces, který v sobě zahrnuje rozšiřování využívání elektronických nástrojů. Tyto elektronické nástroje slouží k tomu, aby subjekt veřejné zakázky – ve většině případů tedy zadavatel a uchazeč o veřejnou zakázku – provádí nezbytné úkony v elektronické podobě a to podle zákona o veřejných zakázkách a v souladu s dalšími nezbytnými právními předpisy.¹⁷

V případě elektronizace veřejných zakázek je tento pojem skloňován hlavně v souvislosti se zadáváním veřejných zakázek. Ovšem od roku 2015, kdy nabyla účinnosti novela zákona, je tento pojem elektronizace veřejných zakázek zmiňován také v souvislosti se zavedením povinnosti na straně navrhovatele. Jeho povinnost spočívá v tom, že tento navrhovatel podává žádost o zahájené přezkumného řízení u Úřadu na ochranu hospodářské soutěže, toto vše se děje použitím dalšího elektronického nástroje – např. prostřednictvím datové schránky.¹⁸

Za samotný elektronický nástroj ve výše uvedené pojetí se pokládá takové programové vybavení, které ze své podstaty umožňuje provádění veškerých právních úkonů právě v elektronické podobě.¹⁹

Takovým typickým příkladem elektronického nástroje je například elektronické tržiště veřejné správy, což je ve své podstatě webová aplikace, jejímž cílem je elektronické zadávání veřejných zakázek.²⁰

Elektronizace veřejných zakázek má tyto cíle:

---

¹⁷ POREMSKÁ, Michaela. Veřejné zakázky stručně a prakticky. Praha: Wolters Kluwer, 2017. Strana 7-11. ISBN 978-80-7552-697-7.

¹⁸ Čl. I odst. 32 zákonného opatření Senátu č. 341/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 55/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů

¹⁹ POREMSKÁ, Michaela. Veřejné zakázky stručně a prakticky. Praha: Wolters Kluwer, 2017. Strana 7-11. ISBN 978-80-7552-697-7.

²⁰ POREMSKÁ, Michaela. Veřejné zakázky stručně a prakticky. Praha: Wolters Kluwer, 2017. Strana 42. ISBN 978-80-7552-697-7.

- Zvýšit transparentnost celého procesu.
- Úspora transakčních nákladů.
- Snížení cen komodit a služeb.
- Zlepšení konkurenčního prostředí.
- Zrychlení komunikace mezi uchazečem a zadavatelem.
- Zvýšení efektivity vynakládání veřejných prostředků.

4.2 Elektronické zadávání veřejných zakázek

Zde je třeba zmínit, že jedním ze základních cílů Strategie elektronizace zadávání veřejných zakázek pro období 2011 – 2015 bylo právě dokončení Národní infrastruktury pro elektronické zadávání veřejných zakázek – známé pod zkratkou NIPEZ.

Co to tedy vlastně je NIPEZ? NIPEZ je de facto modulárně členěná soustava informačních systémů, a to jak informačních systému stávajících, tak i nových. Tyto systémy totiž plně podporují veškerý proces zadávání konkrétní veřejné zakázky a to v průběhu celého životního cyklu této veřejné zakázky. Vše samozřejmě probíhá plně elektronickou formou. NIPEZ v sobě zahrnuje například modul pro plnění zákonných povinností zadavatelů – věstník veřejných zakázek. Také v sobě zahrnuje modul, v jehož rámci plní povinnosti Ministerstvo pro místní rozvoj. Také je zde možnost kontrolovat dodavatele a to v rámci daného modulu.²¹

Tím hlavním cílem, kvůli kterému se budovalo NIPEZ, je hlavně splnění povinnosti zadávat veřejné zakázky a to pouze elektronickou formou. Jako cílové datum byl stanoven 18. říjen 2018. Právě tato povinnost je totiž stanovena zadávacími směnicemi Evropské unie z roku 2014.²²

---

²¹ Co je NIPEZ [online]. Portál o veřejných zakázkách a koncesích. Ministerstvo pro místní rozvoj, 2016 [cit. 19. 2. 2018].

²² Zpráva o plnění Strategie elektronizace zadávání veřejných zakázek pro období let 2011 až 2015 za rok 2014. op. cit, 2015, s. 6.

Samotný projekt NIPEZ byl nakonec ukončen až 31. května roku 2014. Je zajímavé sledovat celkové náklady na rozjezd tohoto projektu, tyto náklady totiž činily 261 miliónů korun a tyto náklady zaplatilo Ministerstvo pro místní rozvoj.²³

Jaké jsou tedy očekávání od tohoto poměrně drahého projektu? Zejména se očekává, že celkově přispěje k vyšší úrovni transparentnosti zadávání veřejných zakázek. Také se očekává nemalá finanční úspora na straně zadavatelů, tedy subjektů státní správy a veřejné správy. Toto snížení se očekávalo zejména snížením jednotkových cen u služeb, ale také komodit. Rovněž se očekává celkové snížení transakčních nákladů.

4.3 Národní elektronický nástroj

Jak bylo již uvedeno, tak NIPEZ disponuje celou řadou modulů, jedním z těchto modulů je také Národní elektronický nástroj, který je známý pod zkratkou NEN. Tento modul je totiž samostatným informačním systémem a slouží hlavně pro administraci a samotné zadávání veřejných zakázek. Uplatňuje se u všech kategorií veřejných zakázek a je určen pro všechny kategorie zadavatelů.²⁴

Hlavním cílem NEN je především poskytnout podporu samotnému procesu elektronizace zadávání veřejných zakázek. Tento proces v sobě zahrnuje kroky od evidence zadávaných veřejných zakázek až po plně elektronické postupy.²⁵

Cílem NEN je poskytnout podporu elektronizace veřejných zakázek od evidence zadávacích řízení po plně elektronické postupy (zveřejňování dokumentace, příjem nabídek, elektronická aukce).

---

²³ Strategie elektronizace zadávání veřejných zakázek pro období let 2016 až 2020, vyhodnocení efektivity fungování a návrh dalšího postupu využívání elektronických tržišť veřejné správy a návrh povinného používání NEN [online]. Portál o veřejných zakázkách a koncesích. Ministerstvo pro místní rozvoj, 2016, s. 73 [cit. 19. 2. 2018].

²⁴ Výroční zpráva o stavu veřejných zakázek v České republice za rok 2014. Portál o veřejných zakázkách a koncesích [online]. Ministerstvo pro místní rozvoj, 2015, s. 60 [cit. 19. 2. 2018].

²⁵ Zpráva o plnění Strategie elektronizace zadávání veřejných zakázek pro období let 2011 až 2015 za rok 2014. op. cit, 2015, s. 6.

Je také vhodné připomenout, že někdo musí také provozovat tento informační systém NEN. V tomto případě uzavřelo Ministerstvo pro místní rozvoj koncesní smlouvu na provozování se společností O2 Czech Republic a společností TESCO HW. Tato smlouva byla uzavřena na dobu pěti let, celkové roční náklady na provoz tohoto informačního systému činí 43 miliónů korun. Je také vhodné připomenout, že tento informační systém je pro uživatele zdarma.²⁶

Je zářející, že Ministerstvo pro místní rozvoj dokonce přiznalo, že šlo nad požadavky ze strany Evropské unie, i když deklarovalo něco jiného. Také Ministerstvo pro místní rozvoj deklarovalo, že NEN bude provázán s elektronickou fakturací.

V souvislosti se zavedením NEN upozorňuje také odborná veřejnost na to, že budou vznikat další dodatečné náklady a to na straně zadavatelů, ti totiž budou muset zajistit provoz softwaru, kromě toho také budou muset být školeni zaměstnanci zadavatelů na obsluhu celého informačního systému NEN, rovněž bude nutné zajištění přesunu dat o veřejných zakázkách ze stávajících systému do NEN.

4.4 Elektronická tržiště

Elektronické tržiště lze charakterizovat jako elektronický nástroj, který slouží k podpoře operativních nákupů a to dle individuálních potřeb jednotlivých zadavatelů. Ve své podstatě se jedná o webovou aplikaci, tato aplikace umožňuje právě elektronické zadávání veřejných zakázek, v praxi se může jednat také o veřejné zakázky malého rozsahu, dále také o podlimitní veřejné zakázky, které se zadávají ve zjednodušeném podlimitním řízení a v neposlední řadě také o veřejné zakázky, které byly zadány na základě rámcové smlouvy.²⁷

---

²⁶ Strategie elektronizace zadávání veřejných zakázek pro období let 2016 až 2020, vyhodnocení efektivity fungování a návrh dalšího postupu využívání elektronických tržišť veřejné správy a návrh povinného používání NEN [online]. Portál o veřejných zakázkách a koncesích. Ministerstvo pro místní rozvoj, 2016, s. 73 [cit. 19. 2. 2018].

²⁷ Zpráva o plnění Strategie elektronizace zadávání veřejných zakázek pro období let 2011 až 2015 za rok 2014 [online]. Portál o veřejných zakázkách a koncesích. Ministerstvo pro místní rozvoj, 2015, s. 5 [cit. 19. 2. 2018].

Elektronická tržiště byla zřízena za účelem splnění několika základních cílů. Mezi ten klíčový se může zařadit zejména vyšší transparentnost při zadávání veřejných zakázek malého rozsahu. Dalším významným cílem bylo dosažení nižších cen nakupovaných komodit a služeb. Také dalším cílem bylo snížení transakčních nákladů při zadávací procesu a to jak na straně zadavatelů, tak pochopitelně také u dodavatelů.

Také je vhodné zdůraznit, že tyto elektronická tržiště provozují externí subjekty a to na základě takzvaných koncesních smluv. Náklady na provoz a správu těchto elektronických tržišť nese také Ministerstvo pro místní rozvoj, které předpokládanou cenu za pět let provozu vyčíslilo na částku 352 miliónů korun bez DPH.²⁸

Je také vhodné připomenout, že v roce 2012 bylo v České republice spuštěno celkově pět elektronických tržišť, přičemž ke konci roku 2014 bylo v na těchto elektronických tržištích evidováno a zaregistrováno celkem 641 zadavatelů. Je také nutné zdůraznit, že většina z nich zde byla zaregistrována proto, jelikož jim to ukládal právní řád jakožto povinnost.²⁹

Okruh těch povinných subjektů, které jsou povinny se zaregistrovat v elektronickém tržišti, byl stanoven legislativním předpisem, jednalo se o usnesení vlády č. 343 z května roku 2010. Právě tento okruh subjektů veřejné správy byl povinen realizovat nákupy vybraných komodit a služeb pouze přes elektronická tržiště. Je také vhodné připomenout, že tato povinnost vznikla až poté, co elektronická tržiště ukončila řádně svůj zkušební provoz. Tato povinnost současně přešla na všechny orgány státní správy a jim podřízené příspěvkové organizace. Podmínkou je, že musí uskutečnit všechny nákupy přes elektronické tržiště tehdy, pokud veřejná zakázka přesahuje hodnotu 50 tisíc korun.

Je třeba připomenout funkci Nejvyššího kontrolního úřadu, který i v této oblasti prováděla a provádí své kontroly. Například při kontrolní akci č. 13/24 konstatoval, že sice vláda stanovila okruh subjektů, které jsou povinny se zaregistrovat na

---

²⁸ Věstník NKÚ č. 2/2014. Nejvyšší kontrolní úřad [online]. Nejvyšší kontrolní úřad, 2014, s. 217 [cit. 19. 2. 2018].

²⁹ Zpráva o fungování elektronických tržišť za rok 2014 [online]. Portál o veřejných zakázkách a koncesích. Ministerstvo pro místní rozvoj, 2015, s. 20 [cit. 19. 2. 2018].

elektronickém tržišti a realizovat také své nákupy, ale vláda již poněkud zapoměla stanovit nějaké sankce za nedodržení této povinnosti, chybí zde tedy nějaký sankční mechanismus pro kontrolu dodržování této povinnosti. V důsledku tohoto pochybení tak nastala situace, kdy zadavatelé nedodržovali toto pravidlo. Tedy nerealizovaly své nákupy přesahující částku 50 tisíc korun prostřednictvím elektronického tržiště.³⁰

V době, kdy došlo ke spuštění projektu elektronických tržišť, tak Ministerstvo pro místní rozvoj stanovilo hodnotu předpokládaných úspor. V prvním roce stanovilo částku na 1,2 miliardy korun, v druhém roce dokonce na částku 2,1 miliardy korun. Tyto úspory měli pochopitelně dosahovat zadavatelé a to díky principu transparentnosti a také odstranění překážek v obchodování. Je také vhodné připomenout, že tento odhad pracoval s předpokladem, že do elektronických tržišť se také přihlásí zadavatelé, kteří tuto povinnost nemají stanovenou legislativním řádem. To byl také jeden z důvodů, proč se nakonec nedosáhlo této předpokládané úspory.

Také Ministerstvo pro místní rozvoj udělalo chybu v tom, že neprovedlo vyhodnocení celkové dosažené úspory, nicméně se do této věci vložil Nejvyšší kontrolní úřad, který kvalifikovaným odhadem došel k tomu, že úspora byla v prvním roce fungování elektronických tržišť na úrovni 320 miliónů korun, tedy zhruba jedna čtvrtina předpokládané částky ze strany Ministerstva pro místní rozvoj.³¹

Ministerstvo pro místní rozvoj uvádělo jako nejsilnější argument pro spuštění elektronických tržišť právě dosahovanou úsporu. V předešlém textu bylo dokázáno, že tato úspora je vcelku nejednoznačná. Proto je třeba připomenout, že původní předpokládaná úspora měla dosahovat až částky 50 miliard, a to v průběhu let 2011 – 2015. Tato úspora byla ovšem predikována na základech, které byly od počátku velmi špatně nastaveny, například byl zúžen počet povinných orgánů veřejné správy, které se měly zaregistrovat na daném elektronickém tržišti, navíc tyto orgány byly ponechány bez sankce, pokud svoji povinnost nesplnily.

---

³⁰ Věstník NKÚ č. 2/2014. Nejvyšší kontrolní úřad [online]. Nejvyšší kontrolní úřad, 2014, s. 226-228 [cit. 19. 2. 2018].

³¹ Věstník NKÚ č. 2/2014. Nejvyšší kontrolní úřad [online]. Nejvyšší kontrolní úřad, 2014, s. 224 [cit. 19. 2. 2018].

Pokud by bylo třeba posoudit, zdali se podařilo predikci Ministerstva pro místní rozvoj naplnit, tak je nezbytné, aby všechny instituce, které se zaregistrovali na daném elektronickém tržišti, měli nějaké systémové opatření, jehož pomocí by se měřila efektivita těchto nákupů. Jako variantu měření této efektivitě je možné například uvést situaci, kdy se porovnávají předpokládané ceny s cenami, které byly nakonec realizovány.

Tato úspora se spíše vyskytuje u zadavatelů v soukromém sektoru, právě soukromý sektor v tomto případě realizuje poměrně významné úspory, je také více zaměřen na to, aby v konkurenčním prostředí snižoval své nákladové položky. Navíc zprávy, které jsou k dispozici na straně Ministerstva pro místní rozvoj, vůbec nehovoří o nějakých skutečných částkách, které se podařilo v rámci elektronických tržišť dosáhnout.

Samotné Ministerstvo pro místní rozvoj ani nikterak příliš neuvádělo zamýšlenou úsporu, spíše jenom ojediněle a na základě predikce, která se nakonec nerealizovala, spíše se ale zabývalo výhodami, které elektronické tržiště přinese a to jak na straně zadavatele, tak i na straně uchazeče o danou veřejnou zakázku.

Je třeba zmínit fakt, že zadavatelé byli poměrně silně zatíženi, na jedné straně museli vynaložit i nemalé finanční zdroje, například na zaškolení zaměstnanců, další náklady spočívaly v pořízení patrného komunikačního a softwarového vybavení, museli také zajistit elektronické podpisy, atd.

Zaměstnanci, kteří se věnují tomuto řešení elektronického zadávání veřejných zakázek, se nemohou věnovat jiným činnostem, v důsledku toho také často vznikaly další dodatečné platové náklady, tito zaměstnanci také museli být vybaveni dalším vzděláním v oblasti právního povědomí o této nové situaci, aby věděli, co si mohou vlastně dovolit, jak mohou postupovat, atd.

5 Aktuální problémy

Ten nejpalcivější problém tkví především v aktuálně platné legislativě, nejdříve to byl již zmíněný zákon č. 137/2006 Sb. Zásadním problémem tohoto zákona byl ovšem fakt, že byl asi dvacetkrát novelizován. Smutné na tom všem je ale to, že i když byl tolikrát novelizován, tak tento zákon je odbornou veřejností považován za velmi složitý, nepřehledný a také v dílčích ustanoveních poněkud nejednoznačný. Dalším problémem je to, že tento zákon je pak dále vykládán rozhodnutím soudů, ale také například rozhodnutím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže.

V současné době stojí samotná elektronizace veřejných zakázek na několika zásadních pilířích. Zejména je to nový zákon č. 134/2016 Sb., právě tento zákon se speciálně věnuje zadávání veřejných zakázek. Bohužel ani v tomto zákonu není elektronizaci zadávání veřejných zakázek věnována potřebná pozornost. V podstatě je v něm jen zmínka o tom, že se vyžaduje elektronická komunikace mezi zadavatelem a dodavatelem komodity či služby. Za této situace je pocit, že elektronizace zadávání veřejných zakázek se v tomto zákonu vyskytuje jenom proto, že zde jsou požadavky ze strany evropských směrnic. Zarážející je to, že hlavním důvodem tvorby nového zákona byla právě elektronizace zadávání veřejných zakázek.³²

Nicméně zavádění povinností pro státní úřady a veřejnou správu je rozděleno dle nového zákona do dvou základních etap:

1. Centrální státní správa, dále také Česká národní banka a další centrální zadavatelé mají tuto povinnost od 18. 04. 2017.
2. Ostatní zadavatelé mají tuto povinnost odloženou a to k datu 18. 10. 2018.

Nicméně nejvýznamnějším dokumentem je právě již schválená Strategie elektronizace zadávání veřejných zakázek pro roky 2016 – 2020. Tento dokument se také zabývá jak pozitivy, tak i negativy Národního elektronického nástroje. Na tomto základě bude zajímavé sledovat vývoj celkové situace po konci října letošního roku, zdali tedy opravdu budou všichni povinni zadavatelé registrováni v tomto systému.

---

³² § 211 odst. 3 zákona č. 134/2016 Sb.

5.1 Problematika námitek

Právě problematika námitek je jedním ze sporných bodů elektronizace zadávání veřejných zakázek, uchazeči se s tímto problémem setkávají poměrně často. Tento problém také řešil Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve svých jednotlivých rozhodnutích. Tím problémem totiž je okamžik doručení námítky uchazečem. Tato námitka se doručuje totiž prostřednictvím datové schránky danému zadavateli.³³

Celý problém tkví v tom, že uchazeč o danou veřejnou zakázku se domnívá, že pokud podává námitku proti rozhodnutí zadavatele prostřednictvím datové schránky, tak okamžikem předání této námítky je právě doručení této námítky do datové schránky, ovšem i zde je nejednoznačnost celého systému, který je příliš složitý.

Právě proto je vhodné se podívat na stanovisko Ministerstva pro místní rozvoj, ale také Úřadu pro ochranu veřejné soutěže. Tyto dva subjekty totiž vycházejí z doslovného znění daných legislativních norem, například zákona č. 300/2008 Sb., tento zákon se zabývá problematikou elektronických úkonů a automatizované konverze dokumentů. Na tomto základě pak výše uvedené úřady tvrdí, že dokument je dodaný datovou schránkou tehdy, kdy se do této datové schránky přihlásí osoba, která má k tomuto oprávnění.³⁴

Právě v souvislosti s touto problematikou byly vydány také soudní judikáty, autory těchto judikátů byli Krajský soud v Brně a Nejvyšší správní soud. Tyto judikáty se zabývaly tím, že je nutné, aby zadavatel poskytnul součinnost tím, že se nebude například vyhýbat přihlášení se do datové schránky.

Z toho například Harnach vyvozuje, že vcelku logicky z těchto judikátů plyne, že námitka je doručena okamžikem dodáním požadovaného dokumentu do datové schránky. Právě ona nesoučinnost zadavatele je totiž porušením principu

---

³³ HARNACH, Jiří. Doručování námitek do datové schránky – návrat do pravěku?. Časopis Veřejné zakázky v praxi. 2015, roč. 3, č. 3, s. 42-45.

³⁴ § 17 odst. 3 a § 18a odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb.

transparentnosti v oblasti elektronického zadávání veřejných zakázek, ale jak je již uvedeno, chybí poněkud sankční povinnost pro zadavatele těchto veřejných zakázek.³⁵

Bohužel tento problém se nepodařilo vyřešit ani novým zákonem o zadávání veřejných zakázek. Praxe je totiž taková, že veškeré návrhy na zahájení přezkumného řízení musí být doručovány Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Toto doručení ale musí mít již zmíněnou elektronickou podobu, v praxi se jedná o doručení do datové schránky, ale také je varianta doručení datové zprávy prostřednictvím certifikovaného elektronického podpisu.³⁶

Obecně se očekávalo, a to jak ze strany Ministerstva pro místní rozvoj, tak i Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže mnohem vyšší zainteresovanost ve změně nových legislativních opatření, které by tomuto aktuálnímu problému zamezila, bohužel se takto nestalo.

Jako vhodné řešení je možné považovat situaci, kdy do požadovaného ustanovení zákona a metodiky by byl zformalizován jasný a striktní postup. Je to ovšem s podivem i na situaci, kdy se trend elektronizace veřejné správy a e-governmentu uplatňuje, i z tohoto důvodu je vhodná změna v oblasti elektronizace zadávání veřejných zakázek.

5.2 Problém s časovým intervalem pro otevírání obálek

Ještě v nedávné minulosti bylo na základě předešlé právní úpravy možné, aby si zadavatel určil časovou lhůtu pro otevírání nabídek v obálkách, tedy v nabídkách v listinné podobě. Také zde bylo obecně platné omezení, že se tyto obálky otevíraly ve stanovené lhůtě, ovšem nejpozději do třiceti dnů od po uplynutí doby pro doručování těchto jednotlivých nabídek.

V důsledku požadavku na mnohem vyšší transparentnost celého procesu zadávání veřejných zakázek byla tato lhůta podstatně zkrácena. Například s ohledem na výklad nového občanského zákoníku lze definovat, že tato lhůta je do pěti dnů. Dalším

---

³⁵ HARNACH, Jiří. Doručování námitek do datové schránky – návrat do pravěku?. Časopis Veřejné zakázky v praxi. 2015, roč. 3, č. 3, s. 45.

³⁶ § 114 odst. 8 zákona č. 137/2006 Sb.

důvodem pro toto zkrácení je i to, aby se zamezilo možnosti manipulace s nabídkami ze strany zadavatele veřejné zakázky.³⁷

Do tohoto problému se ovšem poměrně razantně vložil Úřad pro ochranu veřejné soutěže, který ve své rozhodovací praxi přistoupil velmi tvrdě k pojmu ihned, plně zpochybnil jak lhůtu třiceti dnů, tak i lhůtu pěti dnů. Ve svém nálezu totiž konstatoval, že lhůta by měla mít trvání v rozsahu desítek minut nebo také menší, tím také podpořil plně hledisko transparentnosti.

5.3 Překážky v procesu elektronizace zadávání veřejných zakázek

Ta největší překážka v procesu elektronizace zadávání veřejných zakázek neleží ani tak v této dané právní úpravě, ale podstata je v něčem jiném. Jedná se o nastavení velmi přísných pravidel pro čerpání dotačních prostředků z evropských fondů. Tyto pravidla, která se týkají i jednotlivých operačních programů, jsou totiž nastavena mnohem přísněji, než je tomu u zákona o zadávání veřejných zakázek.

Již výše uvedená přísnost spočívá například v tom, že se stále upřednostňují listinné podoby dokumentů. Ještě pořád se můžeme setkat s běžnou praxí u zadavatelů, kteří ve své zadávací dokumentaci k veřejné zakázce omezí jejich podávání pouze na listinnou podobu. Někteří zadavatelé neakcentují elektronické podávání nabídek, čili uchazeč ani nemůže podat svou vlastní nabídku v elektronické podobě.

---

³⁷ § 71 odst. 4 zákona č. 137/2006 Sb.

6 Nový zákon o veřejných zakázkách

Je zde zásadní otázka: Proč vlastně byl přijat nový zákon o veřejných zakázkách? Odpověď je vcelku jednoduchá, na jedné straně zde byl silně kritizován starý zákon, který prošel asi dvaceti novelizacemi a stejně byl kritizován. Tím hlavním důvodem pro přijetí nového zákona byl ale fakt, že zde byl požadavek Evropské unie na to, aby se sladil český právní řád s tím evropským. Česká republika totiž měla závazek na transpozici evropských směrnic (Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek) do 18. 04. 2016, a pokud by tento termín nespĺnila, tak by jí hrozil postih ze strany Evropské unie a to v podání patřičné žaloby.³⁸

Hlavním cílem těchto evropských zadávacích směrnic je hlavně to, aby bylo dosaženo mnohem vyšší transparentnosti, ale také aby se zvýšila celková efektivita celého procesu elektronického zadávání veřejných zakázek. Právě proto byl stanoven jednotný rámec závazných pravidel v rámci Evropské unie.

Dalším cílem bylo také posílení elektronizace zadávání veřejných zakázek, čehož mělo být dosaženo tím, že se bude uplatňovat povinnost používat elektronické prostředky komunikace a to nejpozději do 18. 10. 2018. Ovšem na druhé straně je možné vysledovat určitou snahu o zjednodušení celého procesu. Jednalo se hlavně o zjednodušení požadavků na elektronický podpis a také vymezení mnohem menšího rozsahu dokumentů, které lze podepisovat elektronickým podpisem. Dalším cílem bylo to, aby se otevřel trh s veřejnými zakázkami i pro zahraniční dodavatele, tedy odstranění bariér, které tomuto faktoru bránily.

Na druhou stranu je také vhodné zmínit, že právě transpozice evropských zadávacích směrnic do nového zákona žádným výrazným způsobem neovlivňuje elektronizaci zadávání veřejných zakázek. Již v minulosti bylo v České republice umožněno podávání těchto elektronických nabídek, právě minulá právní úprava upravovala všechny základní atributy elektronického zadávání veřejných zakázek.

---

³⁸ BALÝOVÁ, Lucie. Veřejné zakázky. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2015, 250 s. Strana 4. ISBN 978-80-7400-560-2.

Naproti tomu se od nového zákona o zadávání veřejných zakázek očekávají jiné věci a možnosti. Například to, že konečně zajistí určitou stabilitu právního rámce a ne situaci, kdy jsou nutné dvě novelizace, to rozhodně nepřidává na právní stabilitě celého systému.

6.1 Povinné využívání NEN

Jaký byl tedy původní záměr Ministerstva pro místní rozvoj? Ve své Strategii elektronizace zadávání veřejných zakázek pro roky 2016 – 2020 totiž navrhlo, aby bylo povinné využívání NEN a to pro všechny subjekty. Tato strategie tak vycházela z toho, že provoz původních elektronických tržišť bude ukončen s koncem koncesních smluv, tedy k 30. 06. 2017. Po tomto datu tak budou všichni zadavatelé a také dodavatelé využívat NEN. Samozřejmě že zde bude také platit výjimka a to pro ty situace, kdy není možné tento systém využívat s ohledem například na specifčnost požadované komodity či služby.

Jaká je tedy vlastně situace? Ta je taková, že nový zákon o zadávání veřejných zakázek zkrátka nepočítá se zavedením povinnosti pro dané subjekty, aby používali NEN. Oním důvodem, proč se tak nakonec nestalo, je to, že se začaly ozývat značné kritické ohlasy a to jak ze strany zadavatelů, tak ale také i odborné veřejnosti, lze konstatovat, že zadavatelé tento systém NEN nechtěli využívat.

Na druhou stranu je možné tuto zamítavou reakci ze strany zadavatelů a odborné veřejnosti považovat za opodstatněnou, jelikož ti zadavatelé, kteří již jsou registrováni na elektronických tržištích, tak zároveň také již využívají některý z individuálních elektronických nástrojů. Dalším důvodem je to, že již uhradili tito zadavatelé nemalé finanční prostředky v souvislosti s danou elektronizací, například proškolení zaměstnanců na daný elektronický nástroj, nastavení vnitřních IT systémů a interních předpisů. V souvislosti s tímto faktem tak není možné předpokládat, že by tito zadavatelé byli ochotni přestoupit na nový elektronický nástroj a znovu hradit veškeré finanční náklady, které jsou s tímto přestupem spojeny.

6.2 Elektronická fakturace

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek se týkala také dalšího významného pojmu – elektronické fakturace při elektronickém zadávání veřejných zakázek.

Tato směrnice zavazuje členské státy Evropské unie k tomu, aby zadavatelé přijímali daňové doklady, které byly vystaveny a to v souvislosti s realizací dané veřejné zakázky. Je zde požadavek na to, aby tyto doklady byly doručovány v elektronické podobě. Důvod je velmi prostý, opět je zde požadavek na vyšší transparentnost a předpokládalo se, že právě elektronická fakturace bude dalším prostředkem ke zvýšení této transparentnosti.³⁹

Je přímo uvedeno, že zadavatel nemůže odmítnout elektronickou fakturu ze strany svého dodavatele. Nicméně to přinese opět další dodatečné náklady pro zadavatele, bude muset dojít k dalším úpravám potřebného softwaru a to zcela jistě nebude zadarmo, také se budou muset proškolit zaměstnanci. Dále se bude objevovat požadavek na to, aby faktura měla určité náležitosti, a to bude znamenat další dodatečné náklady.

6.3 Informační systém o veřejných zakázkách

Součástí NIPEZ je také Informační systém o veřejných zakázkách – ISVZ, právě v tomto systému je provozován Věstník veřejných zakázek. ISVZ slouží k tomu, aby se na něm zveřejňovaly veškeré veřejné zakázky. Můžeme tedy konstatovat, že jedním u hlavních cílů tohoto systému je to, aby zde byly uveřejňovány veškeré veřejné zakázky, a zároveň slouží k jejich evidenci.

Zde by bylo vhodné, aby celý systém ISVZ byl po ukončení koncesní smlouvy vyčleněn z NIPEZ. V tomto směru také uvažuje Ministerstvo pro místní rozvoj.

---

³⁹ Elektronická fakturace při zadávání veřejných zakázek. Epravo.cz [online]. Ministerstvo pro místní rozvoj, 2014 [cit. 20. 2. 2018].

6.4 Jednotné evropské osvědčení

Jednotlivá ustanovení evropských směrnic kladou zvýšený důraz na rovnost subjektů v rámci zadávání veřejných zakázek, a to jak na straně zadavatelů, tak zejména na straně dodavatelů. V případě dodavatelů ale na ty domácí/tuzemské, ale také na zahraniční dodavatele. Nástrojem, který má umožnit, aby se do procesu dostali také dodavatelé z členských zemí Evropské unie, je takzvané jednotné evropské osvědčení pro veřejné zakázky.⁴⁰

Ve své podstatě se jedná o čestné prohlášení každého účastníka zadávacího řízení, který prokazuje svou vlastní kvalifikace. Hlavním důvodem pro zavedení nástroje jednotného evropského osvědčení je zejména zamezení diskriminace zahraničních dodavatelů z jiných členských zemí Evropské unie. Procesem schválení tohoto institutu by také mělo dojít k vyšší míře konkurenčního prostředí mezi potencionálními dodavateli a tím také ke snížení celkové cena za danou komoditu nebo službu.

---

⁴⁰ §87 zákona č. 134/2016 Sb.

7 Komparace elektronického a listinného zadávání

Předně je třeba uvést, že v praxi se do 18. 10. 2018 se obě formy kombinovaly, to znamená, že docházelo jak k elektronickému, tak i listinnému zadávání, tj. některé dokumenty se mohly dodávat v elektronické formě, na druhou stranu se některé dokumenty zase dodávaly v listinné formě, docházelo tak ke stavu, kdy se celý systém zatěžoval oběma formami podávání dokumentů.

Nicméně primárním cílem je fakt, aby stav byl takový, kdy se budou všechny potřebné dokumenty zasílat již jenom v elektronické podobě, na druhou stranu musíme konstatovat, že postupně se opouští právě listinné formy komunikace a spíše se upřednostňuje elektronická forma.⁴¹

Základní pozitiva čistě elektronického zadávání a jeho smysl je především v tom, že pokud je zadavatel vybaven potřebným softwarem, tak se celý proces urychluje a je mnohem transparentnější, v praxi to vypadá tak, že se opouští lidský faktor, který je více přítomen v případě listinné podoby. Navíc se proces urychluje tím, že pokud je k dispozici kvalitní a certifikovaný software, tak je vše mnohem jednodušší a také rychlejší.

Problémem je také software, v praxi to funguje tak, že by měl být certifikovaný, ovšem pokud není k dispozici tento certifikovaný, tak i když je ve stavu, kdy je zcela a plně funkční, tak v případě nějakých opravných prostředků, může docházet k tomu, že kontrolní orgán může na tuto skutečnost poukazovat.⁴²

Pokud je využíváno právě listinné výběrové řízení, tak dochází v praxi k tomu, že se dbá na to, aby všechny potřebné dokumenty splňovaly právě určité a dané formální pravidla, již se ovšem tolik nesleduje celková kvalita podané nabídky, spíše se jenom sleduje, zdali dodavatel splnil formální kritéria, také bývá problém s tím, zdali jsou požadované dokumenty skutečně tak kvalitní po formální stránce, aby splnili předem dané požadavky na tyto formální kritéria.

---

⁴¹ § 211 odst. 3 zákona č. 134/2016 Sb.

⁴² § 9 odst. 1 vyhlášky č. 260/2016 Sb.

Ovšem v případě, že kvalitního a pokud možno certifikovaného softwaru, tak jsou v něm zpravidla jenom šablony, díky kterým potenciální dodavatel jenom dodává požadované dokumenty, navíc tyto šablony jsou standardizované, to znamená, že velmi se snižuje riziko toho, že dodavatel se splete a nestává se tak v praxi skutečností, že by byl problém s formálností.

Navíc listinná podoba je mnohem více administrativně náročnější, to znamená, že se tyto listiny musí po nějakou dobu skladovat, v případě listinné podoby dochází také k vyšším nákladům na personální zdroje a díky lidskému faktoru se také zvyšuje riziko chyby.

Na druhou stranu elektronický systém musí být v požadované kvalitě také zálohován, musí být udržován, a to vše také stojí nemalé finanční prostředky. Tyto jsou ovšem názoru efektivně využívány, jelikož dochází k tomu, že se snižuje rizikové chování. Např. tím, že dochází k takzvané e-aukci, tak na celou administraci stačí jeden referent, který ani nemusí být celému procesu přítomen, jelikož tato aukce probíhá zcela bez něj, potenciálnímu dodavateli tak stačí jenom připojení na internet a aukce se může zúčastnit v podstatě kdekoliv, kde je jenom připojení na internet.

V případě klasického zadávání, tedy listinného, v praxi dochází k tomu, že bývá cena o něco vyšší než v případě elektronického, lze to vysvětlit tím, že v listinné podobě se stanovuje předpokládaná cena, a tak jednotlivé nabídky jsou velmi blízké této předpokládané ceně, ovšem v případě elektronické aukce je vyvíjen vyšší tlak na cenu, jelikož zde není dopředu určena ta předpokládaná cena. Pochopitelně tomu tak nemusí být vždy, ale ve většině případů tomu tak je, jelikož předpokládaná cena nemusí nutně znamenat, že tato cena odpovídá obvyklým cenám dané komodity, či služby na trhu.

V případě listinného zadávání také dochází k jevu, kdy se obdrží obálky, kde zpravidla dochází k tomu, že se vybere nabídka s nejnižší cenou, ovšem ostatní dodavatelé se jenom dozví, že jejich nabídka nebyla vybrána a také se dozví, na jakém místě se umístili, nemají tolik pro ně potřebnou zpětnou vazbu.

V případě elektronického zadávání tomu tak ale není, je zde jasně patrné po vyhodnocení, kdo jakou nabídku podal, v jaké byla výši, atd. Jsou zde tak poskytovány více otevřenější informace, což je pro všechny zúčastněné jenom dobře a je jim tak poskytována reálná zpětná vazba.

8 Výhled do budoucnosti

Základním hlediskem, který se v budoucnosti uplatňovat, je zejména posílení transparentnosti v celém systému elektronizace veřejných zakázek. Je to vcelku logický krok, jelikož právě tento požadavek je pozitivním krokem ke snižování nežádoucího korupčního chování, také tato vyšší transparentnost umožňuje mnohem vyšší stupeň kontroly a zejména tolik potřebného přezkumu, který ovšem může být mnohem rychlejší.

Zde je možno zmínit instituce Evropské unie, jelikož i ty velmi silně promlouvají pomocí svých legislativních nástrojů do celého systému elektronizace veřejných zakázek, právě tyto instituce postupně vytvářejí nástroje k tomu, aby se celý systém dále zefektivnil.

Se všemi těmito opatřeními ale souvisí také celá řada rizik, zejména je třeba zmínit problematiku kybernetické bezpečnosti, dále také stoupající povinnosti zadavatelů těchto veřejných zakázek.

Veškerá transparentnost je navíc podpořena zcela jasně definovanými podmínkami a dalšími požadavky na celé zadávací řízení, díky tomu je tak zajištěno právě silnější konkurenční prostředí, z toho také lze usuzovat, že v případě větší rovnosti dojde také k vyššímu stupni konkurence, kdy se do těchto výběrových řízení budou hlásit i subjekty, které z určitých důvodů před tím nechtěli.

Dalším hlediskem je také to, aby se tyto výběrová řízení více otevřela zahraničí, to znamená, aby i zahraniční podnikatelské subjekty se více zapojovali do tohoto procesu výběru konečného dodavatele, to je také hledisko, které se bude v blízké budoucnosti více rozvíjet.

Dalším atributem blízkého budoucího vývoje bude propracovanější systém kontroly, ne jeho zdůraznění, ale spíše se bude více využívat sankcí, dnešní sankce jsou nastaveny tak, že vlastně ani moc neublíží zadavatelům. Čili lze očekávat, že sankce se budou přiosťřovat, je to vcelku logické, jelikož je to jeden z nástrojů, jak zvýšit dále i transparentnost celého procesu. Vyšší pokuty totiž vždy vedou k větší snaze zadavatelů, aby dbali více zásadám celého zadávacího řízení, a odrazují od takového chování i budoucí účastníky zadávacího řízení.

9 Cíl práce a metodika

9.1 Cíl práce

Po prostudování odborné literatury a sestavené teoretické části práce, je možné přistoupit k praktické části této práce. Jako metodu byla zvolena kvantitativní metoda a metoda analýzy dat, v tomto konkrétním případě anketní šetření mezi zástupci veřejných vysokých škol v České Republice, které se ovšem dotýká poměrně aktuálního tématu.

Kolem tématu elektronizace veřejných zakázek je mnoho nezodpovězených otázek, právě bylo rozhodnuto dotazovat se institucí, kterých se bezprostředně dotýká. Cílem je zjistit přínos elektronizace veřejných zakázek, a to v komplexním náhledu. Zájem tedy nebude jen například o finanční efekt tohoto systému, ale také náklady, které tento systém nese a také administrativní zátěž, kterou jsou povinny tyto instituce nést. Toto je tedy základní cíl celé praktické části této práce.

Tato praktická část se rozděluje do několika kapitol, jednou z nich je pochopitelně výzkumný projekt, navazuje vyhodnocení anket, následně bude proveden rozbor otázku po otázce, se základním komentářem k dané otázce, tedy co bylo pomocí dané otázky vlastně zjištěno a dále následují závěry z celého šetření

9.2 Metodika a dílčí cíle práce

Tohoto šetření se bude účastnit dvacet šest respondentů, kterými jsou veřejné vysoké školy, které musí dodržovat právě systém elektronizace veřejných zakázek, v tomto konkrétním příkladu budou sledovány tyto dílčí cíle:

1. Jaká je kvalita systému zadávání veřejných zakázek a zdali ve sledovaném období došlo k zvýšení této kvality.
2. Jak je vnímána úroveň kooperace s orgány veřejné správy a také kontrolní mechanismy
3. Jak je vnímána legislativa v tomto segmentu
4. Jak jsou stanovena hodnotící kritéria

5. Jak je vnímán proces školení v souvislosti s elektronizací veřejných zakázek
6. Jaká jsou personální rizika
7. Jak je vnímán proces technologický, tedy komponenta ICT

10 Vyhodnocení ankety

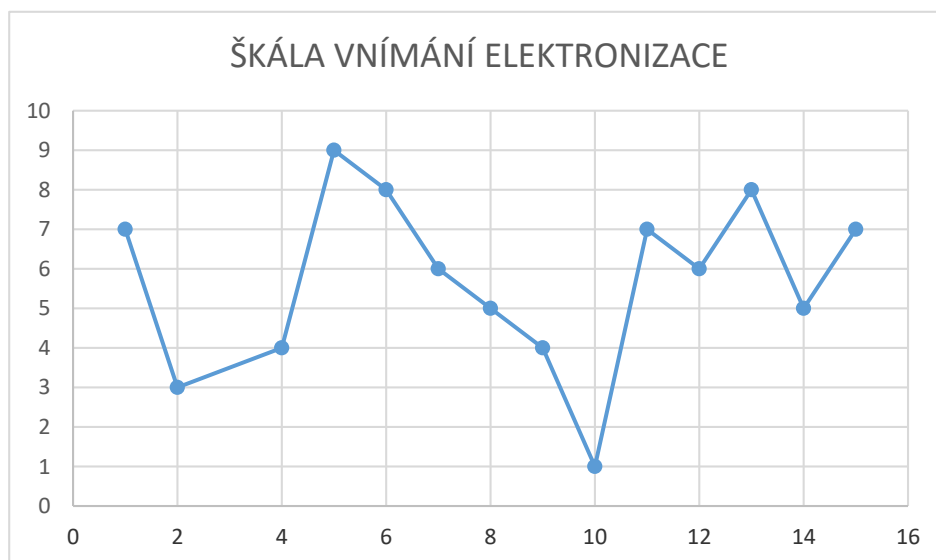
1. Jak vnímáte elektronizaci veřejných zakázek?

(je uvedena škála od jedné do desíti, kdy jednička je nejvíce pozitivní, desítka nejméně pozitivní.)

V případě této otázky byla zvolena metoda škálování, průměrná hodnota byla 5,7.

Zajímavé je, že hodnotu jedna, tedy nejvíce pozitivní, zvolil jenom jeden respondent, co se týká celkové úrovně, tak výsledná hodnota je 5,7, což je možné komentovat tak, že celkově se respondenti vyjádřili spíše mírně v negativním slova smyslu.

Obrázek 1 Škála vnímání elektronizace

Zdroj: zpracováno na základě vlastního šetření

2. V průběhu posledních deseti let, domníváte se, že došlo ke kvalitativnímu posunu v případě elektronizace veřejných zakázek?

A. ANO

B. NE

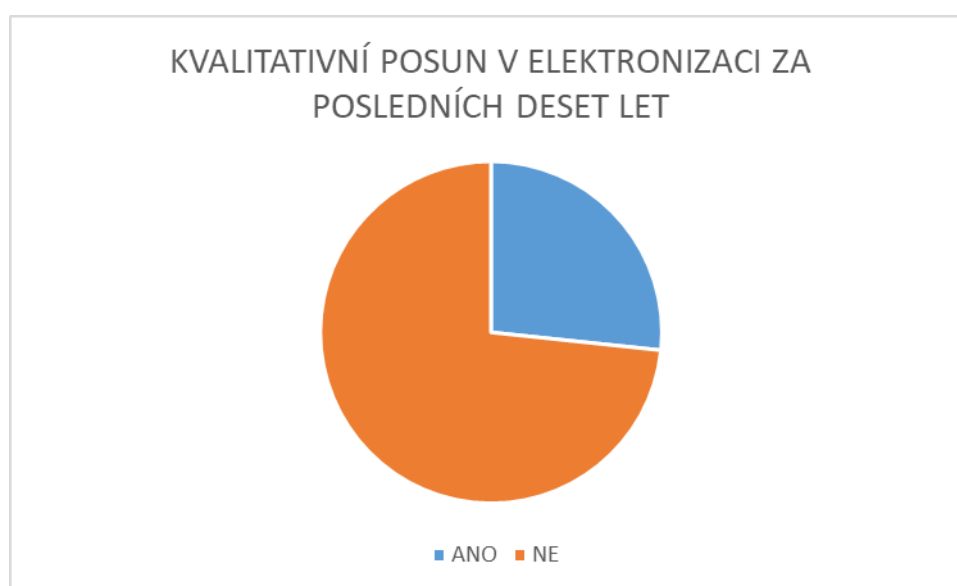
Tabulka 1 Kvalitativní posun veřejných zakázek

Kvalitativní posun	Počet	Procenta
ANO	4	26,7
NE	11	73,3

Zdroj: zpracováno na základě vlastního šetření

U této otázky byl u respondentů zjišťován postoj respondentů k tomu, zdali došlo v posledních deseti letech ke kvalitativnímu posunu v případě elektronizace veřejných zakázek. Z výsledků vyplývá, že tomuto posunu věří pouze čtyři respondenti, zbytek, tedy jedenáct respondentů se domnívá, že žádný kvalitativní posun není, výsledky jsou velmi přehledné z grafického znázornění, navíc byl proveden procentuální přepočít, z něhož vyplývá, že jenom 26,7 % respondentů uvádí, že ke kvalitativnímu posunu došlo.

Obrázek 2 Kvalitativní posun veřejných zakázek

Zdroj: zpracováno na základě vlastního šetření

3. Jak vnímáte spolupráci s gestorem zákona o zadávání veřejných zakázek – Ministerstvem pro místní rozvoj?

- A. POZITIVNĚ
- B. NEGATIVNĚ
- C. NEUTRÁLNĚ

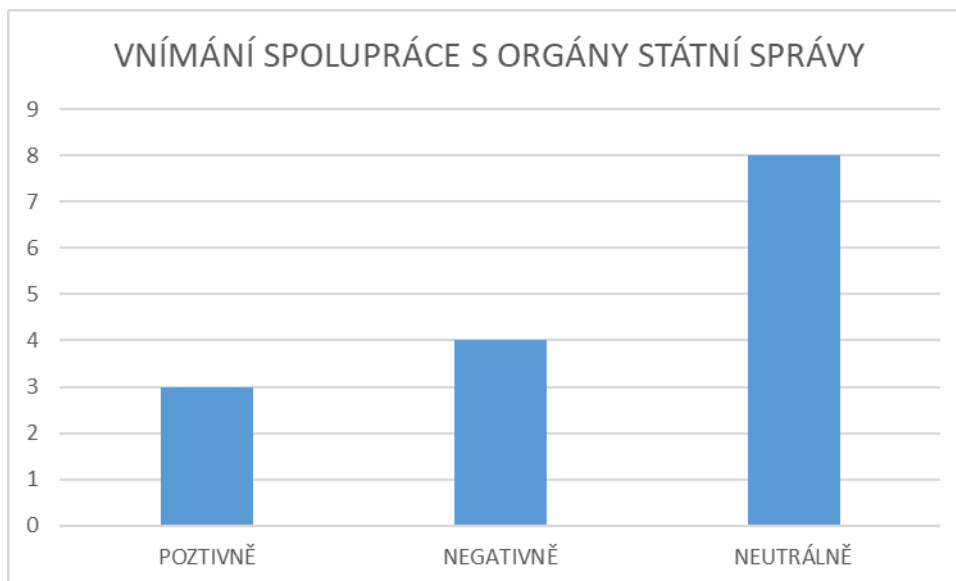
Tabulka 2 Vnímání spolupráce

Spolupráce s orgány státní správy	Počet	Procento
POZITIVNĚ	3	20
NEGATIVNĚ	4	26
NEUTRÁLNĚ	8	54

Zdroj: zpracováno na základě vlastního šetření

U této otázky byl zjišťován postoj respondentů ke spolupráci s orgány státní správy, byly zvoleny tři možnosti odpovědi u této otázky: pozitivně, negativně a neutrálně, z výsledků vyplývá, že tři respondenti uvedli pozitivní postoj, čtyři respondenti negativní a neutrální postoj uvedlo osm respondentů. Vše je provedeno v grafickém znázornění a také, co se týká procentuálního vyjádření, 54 % má neutrální postoj, naproti tomu 26 % negativní a jenom 20 % má postoj pozitivní.

Obrázek 3 Vnímání spolupráce

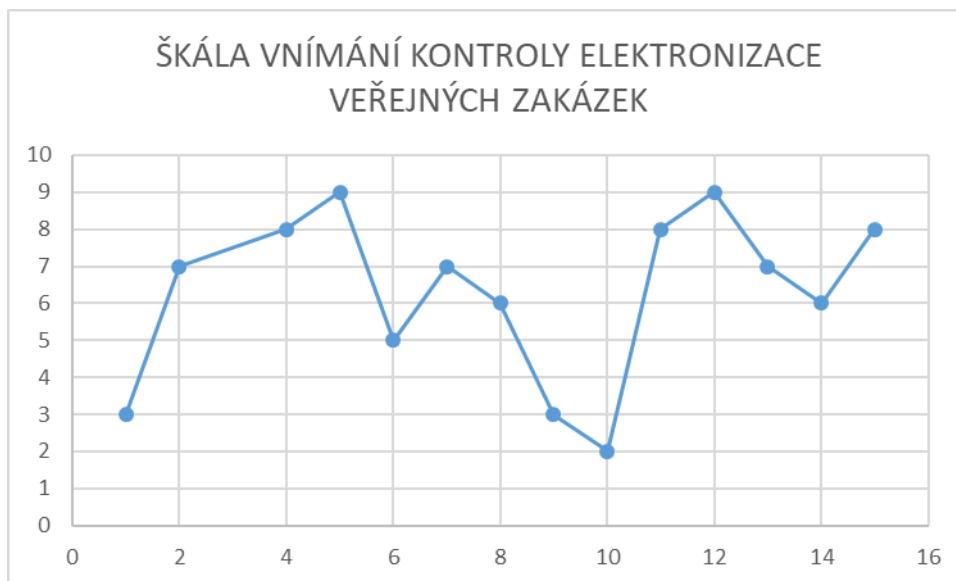
Zdroj: zpracováno na základě vlastního šetření

4. Jak vnímáte proces kontroly veřejných zakázek ze strany státních orgánů?

Opět byla použita škála od jedné do desíti – jednička nejvíce pozitivní, desítka nejméně pozitivní. Průměrná hodnota, která byla v této otázce zjištěna metodou škálování, je 6,3.

U této otázky byl zkoumán postoj respondentů k systému kontroly ze strany orgánů veřejné správy v otázce elektronizace veřejných zakázek, je třeba zdůraznit, že je použita metoda škály, kdy jedna znamená nejvíce pozitivní postoj a desítka nejméně pozitivní postoj, u respondentů je zjištěna průměrná hodnota 6,3, což lze analyzovat jako spíše negativní postoj k systému kontroly, například lze uvést, že jenom jeden respondent uvedl škálu dvě, zatímco dva uvedli škálu devět a tři škálu osm.

Obrázek 4   **Vnímání kontroly elektronizace**

Zdroj: zpracováno na základě vlastního šetření

5. Jak vnímáte proces centralizace elektronizace veřejných zakázek?

- A. POZITIVNĚ
- B. NEGATIVNĚ
- C. NEUTRÁLNĚ

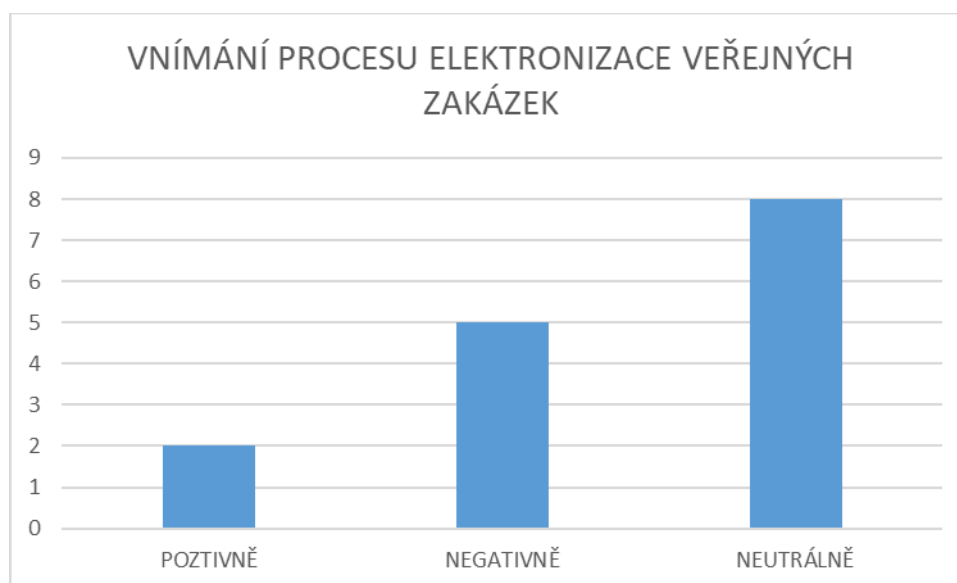
Tabulka 3 Postoj k procesu elektronizace

Postoj k procesu elektronizace	Počet	Procenta
POZITIVNÍ	2	13
NEGATIVNÍ	5	33
NEUTRÁLNÍ	8	54

Zdroj: zpracováno na základě vlastního šetření

U této otázky byl zjišťován celkový postoj respondentů k procesu elektronizace veřejných zakázek, zvoleny byly tři možnosti odpovědi: pozitivní postoj, negativní postoj a neutrální postoj. Z výsledků vyplývá, že jenom dva respondenti měli pozitivní postoj, naproti tomu pět respondentů mělo negativní postoj a zbylých osm respondentů deklarovalo svůj neutrální postoj. Co se týká procentuálního vyjádření, vypadá takto: 13% má pozitivní postoj, 33 % negativní a 54 % neutrální.

Obrázek 5 Postoj k procesu elektronizace

Zdroj: zpracováno na základě vlastního šetření

6. Máte pro účely hodnocení nabídek zřízenou hodnotící komisi?

A. ANO

B. NE

Tabulka 4 Zřízení hodnotící komise

Hodnotící komise	Počet	Procento
ANO	12	80
NE	3	20

Zdroj: zpracováno na základě vlastního šetření

U této otázky bylo mezi respondenty zjišťováno, zdali mají zřízenou takzvanou hodnotící komisi, která je vícečlenným orgánem, který v rámci nabídek podaných elektronickým systémem veřejných zakázek určuje pořadí jednotlivých nabídek. Bylo zjištěno, že dvanáct respondentů má tuto komisi zřízenou a tři nikoliv, v procentuálním vyjádření to znamená, že 80 % respondentů tuto hodnotící komisi má.

Obrázek 6 Zřízení hodnotící komise

Zdroj: zpracováno na základě vlastního šetření

7. Pokud ano, tak jak probíhá její práce v souvislosti s elektronizací, je zde určitý posun v její rychlosti?

A. ANO

B. NE

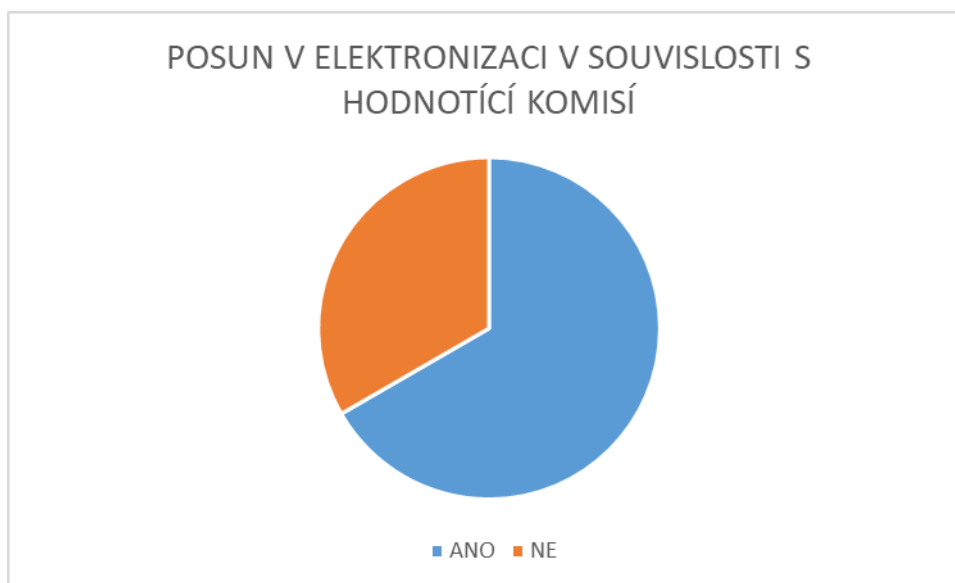
Tabulka 5 Posun v práci komise

Posun v práci komise	Počet	Procento
ANO	8	67
NE	4	33

Zdroj: zpracováno na základě vlastního šetření

Tato otázka navazuje na otázku předešlou, ve které bylo zjišťováno, zdali má zadavatel zřízenou takzvanou hodnotící komisi, u této otázky byl sledován posun v rychlosti práce této komise vzhledem k celkovému procesu elektronizace zadávání veřejných zakázek. Bylo zjištěno, že tento posun vnímá osm respondentů, zbylí čtyři uvedli, že tento posun nevnímají, v procentuálním vyjádření to znamená, že 67 % respondentů tento posun vnímá.

Obrázek 7 Posun v práci komise

Zdroj: zpracováno na základě vlastního šetření

8. Je nová legislativa v praktické rovině lepší, nežli ta stará?

A. ANO

B. NE

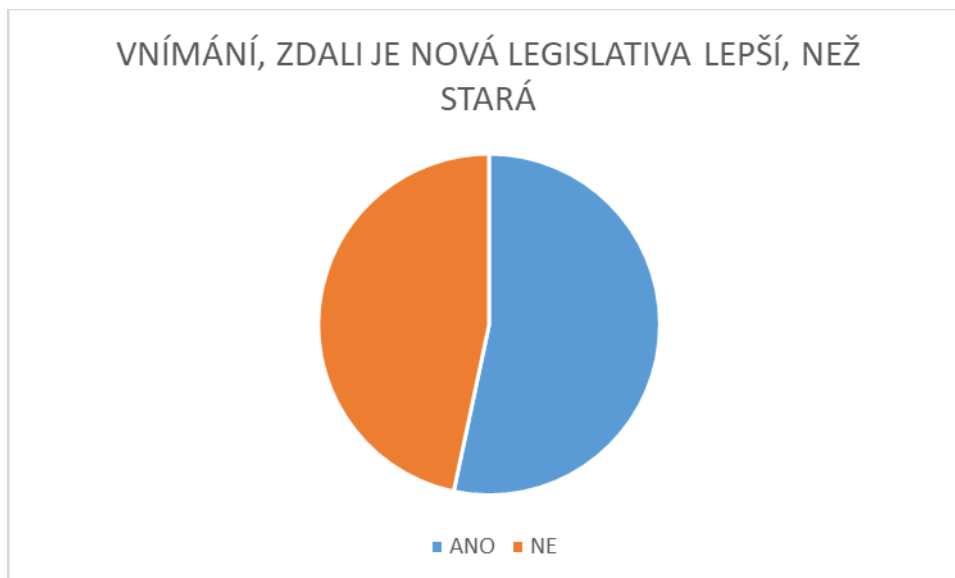
Tabulka 6 Kvalita nové legislativy

Kvalita nová legislativy	Počet	Procenta
ANO	8	53
NE	7	47

Zdroj: zpracováno na základě vlastního šetření

Otázka zjišťovala, zdali respondenti vnímají kvalitativní posun u nové legislativy, tedy zdali je nová legislativa lepší, nežli ta stará, a to z jejich úhlu pohledu, tedy zadavatelů. Bylo zjištěno, že u této otázky je to vcelku vyrovnané, osm respondentů odpovědělo kladně, zatímco zbylých sedm odpovědělo záporně, v procentuálním vyjádření 53 % uvedlo, že nová legislativa je vhodnější, než ta stará a zbylých 47 % bylo opačného názoru.

Obrázek 8 Kvalita nové legislativy

Zdroj: zpracováno na základě vlastního šetření

9. Jak volíte hodnotící kritéria ekonomické výhodnosti nabídek?

- A. POUZE CENA
- B. POUZE KVALITA
- C. CENA I KVALITA

Tabulka 7   Hodnotící kritéria

Hodnotící kritéria	Počet	Procenta
POUZE CENA	0	0
POUZE KVALITA	0	0
CENA I KVALITA	15	100

Zdroj: zpracováno na základě vlastního šetření

U této otázky bylo zkoumáno, jak jsou zvoleny hodnotící kritéria, tedy zdali se vybírá pouze jenom podle ceny či dle kvality, nebo jsou zvoleny kombinace obou faktorů, to znamená, že v nějakém poměru je zastoupena cena i kvalita, trochu překvapivě bylo zjištěno, že všichni respondenti uvedli, že volí kombinaci ceny i kvality.

10. Pokud jste odpověděli na předchozí otázku cena i kvalita, jaký volíte poměr?

- A. UPŘEDNOSTNÍME CENU
- B. UPŘEDNOSTNÍME KVALITU

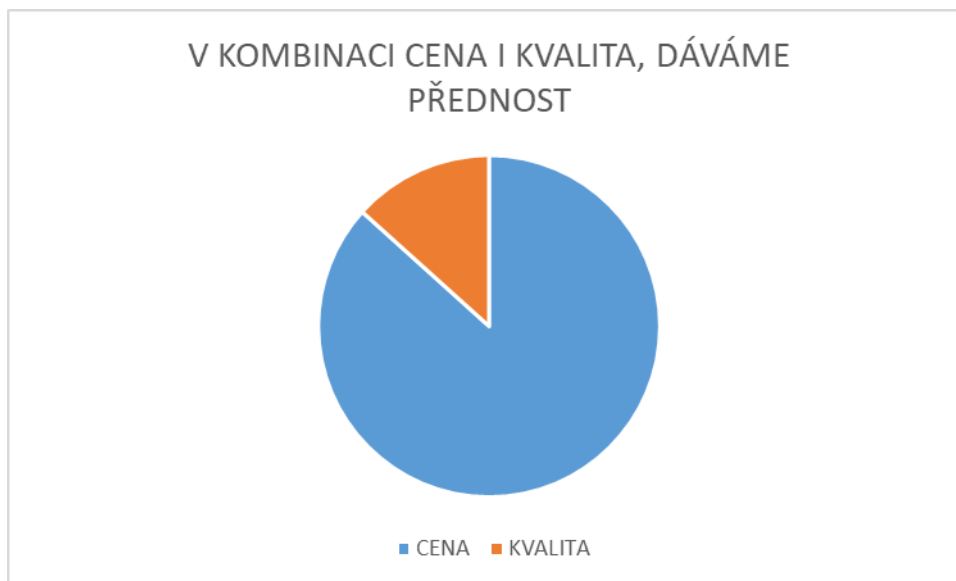
Tabulka 8   Poměr hodnocení - upřednostnění

Upřednostnění	Počet	Procento
CENY	13	87
KVALITY	2	13

Zdroj: zpracováno na základě vlastního šetření

Tato otázka navazuje na otázku předchozí a bylo v ní zjišťováno, co vlastně zadavatelé upřednostňují, zdali cenu nebo kvalitu. Třináct respondentů uvedlo, že upřednostňují ve vzájemném mixu cenu, zatímco dva respondenti uvedli, že upřednostňují v tomto mixu kvalitu, v procentuálním vyjádření to znamená, že 87 % upřednostní cenu, zatímco zbylých 13 % upřednostní kvalitu.

Obrázek 9 Poměr hodnocení - upřednostnění

Zdroj: zpracováno na základě vlastního šetření

11. Vnímáte tlak ze strany státních institucí vyšší v případě elektronizace veřejných zakázek?

A. ANO

B. NE

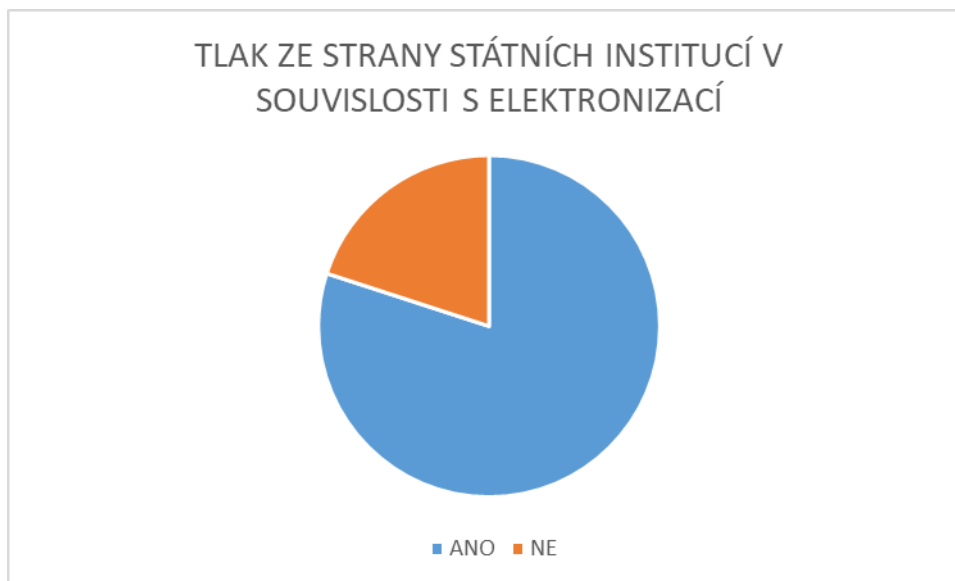
Tabulka 9 Tlak ze strany státních institucí

Tlak ze strany státních institucí	Počet	Procento
ANO	12	80
NE	3	20

Zdroj: zpracováno na základě vlastního šetření

U této otázky bylo zjišťováno, jakým způsobem vnímají respondenti tlak ze strany státních institucí, a to v souvislosti s elektronizací veřejných zakázek, tedy v konkrétní rovině, zdali je tento tlak vyšší. Respondenti uvedli, že vnímají tento tlak, jednalo se o třináct respondentů, naproti tomu jenom tři uvedli, že vyšší tlak nevnímají, v procentuálním vyjádření to je 80 %, že ano a 20 % že nikoliv.

Obrázek 10 Tlak ze strany státních institucí

Zdroj: zpracováno na základě vlastního šetření

12. Jak vnímáte v souvislosti s elektronizací tlak ze strany dodavatelů?

- A. VYŠŠÍ
- B. NIŽŠÍ
- C. STEJNÝ

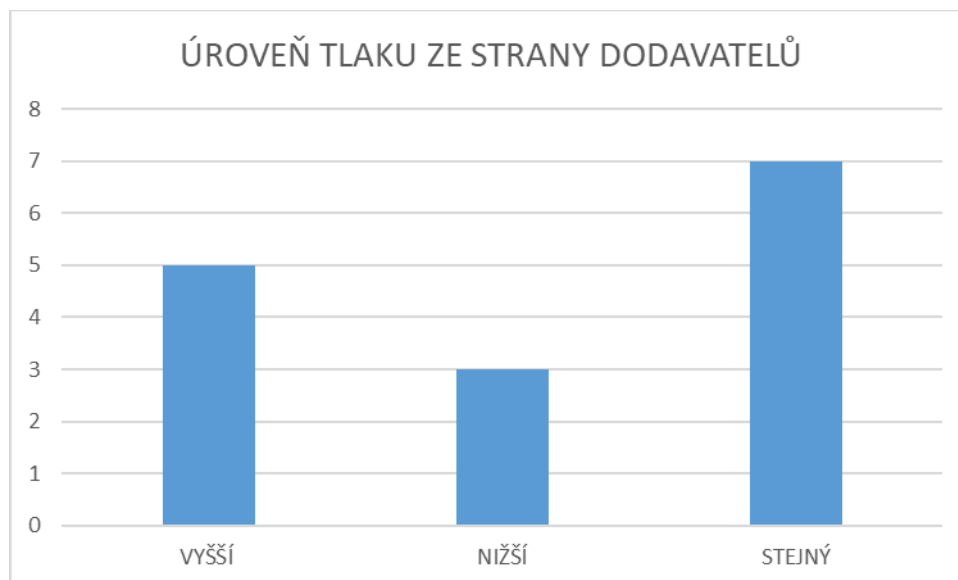
Tabulka 10 Tlak se strany dodavatelů

Tlak ze strany dodavatelů	Počet	Procento
VYŠŠÍ	5	33
NIŽŠÍ	3	20
STEJNÝ	7	47

Zdroj: zpracováno na základě vlastního šetření

V případě této otázky bylo zkoumáno, jaká je úroveň tlaku na zakázky v případě dodavatelů u systému elektronizace veřejných zakázek. Pět respondentů uvedlo, že tlak je vyšší, ale jenom tři respondenti uvedli, že tato úroveň nižší a většina, to je sedm respondentů uvedlo, že tlak je na stejné úrovni. Z tohoto zjištění vyplývá, že celková úroveň tlaku je o něco vyšší v případě zavedení systému elektronizace veřejných zakázek, třetina se domnívá, že je vyšší, zhruba polovina, že stejný a jedna pětina, že je nižší.

Obrázek 11 Tlak se strany dodavatelů

Zdroj: zpracováno na vlastního šetření

13. Máte problém s personálním zajištěním v souvislosti s elektronizací?

A. ANO

B. NE

Tabulka 11 Problém s personální zajištěním

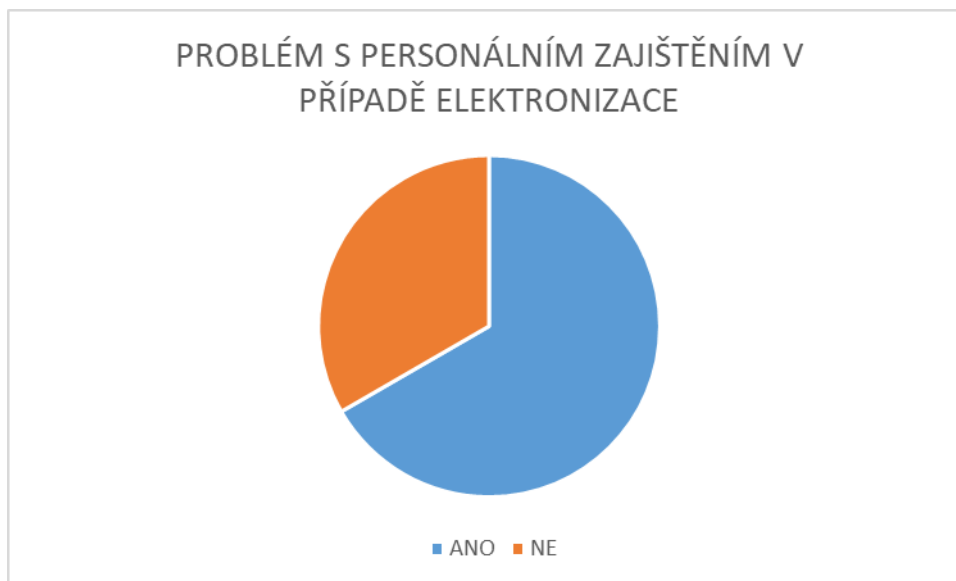
Problém s personálním zajištěním	Počet	Procento
ANO	10	67
NE	5	33

Zdroj: zpracováno na vlastního šetření

U této otázky bylo zkoumáno, zdali mají respondenti problém s personálním zajištěním systému elektronizace veřejných zakázek, bylo zjištěno, že deset respondentů tento problém má a pět nikoliv, procentuálně vyjádřeno tento problém má 67 % respondentů a 33 % nikoliv. Musíme ovšem připomenout, že situace obecně na trhu práce je nepříznivá, což má své jisté souvislosti i v oblasti elektronizace veřejných zakázek.

Obrázek 12   **Problém s personální zajištěním**

Zdroj: zpracováno na vlastního šetření

14. Jak vnímáte ICT kompetence klíčových zaměstnanců v souvislosti s elektronizací?

- A. DOSTATEČNÉ
- B. NEDOSTATEČNÉ

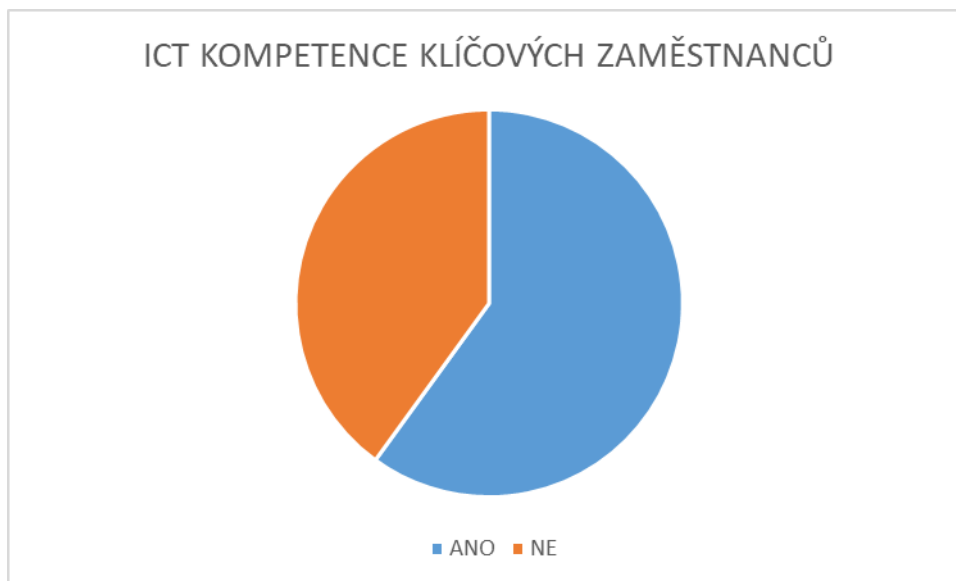
Tabulka 12   **ICT kompetence klíčových zaměstnanců**

ICT kompetence klíčových zaměstnanců	Počet	Procento
DOSTATEČNÉ	9	60
NEDOSTATEČNÉ	6	40

Zdroj: zpracováno na vlastního šetření

V případě této otázky bylo zjišťováno, zdali jsou dostatečné ICT kompetence klíčových zaměstnanců, bylo zjištěno, že devět respondentů uvedlo, že tyto kompetence jsou dostatečné, ale šest respondentů uvedlo, že nikoliv, v procentuálním vyjádření to znamená, že šedesát procent respondentů tyto kompetence pokládá za dostatečné a čtyřicet, že nikoliv.

Obrázek 13 ICT kompetence klíčových zaměstnanců

Zdroj: zpracováno na vlastního šetření

15. Využíváte další školení v souvislosti s elektronizací?

- A. ANO
- B. NE

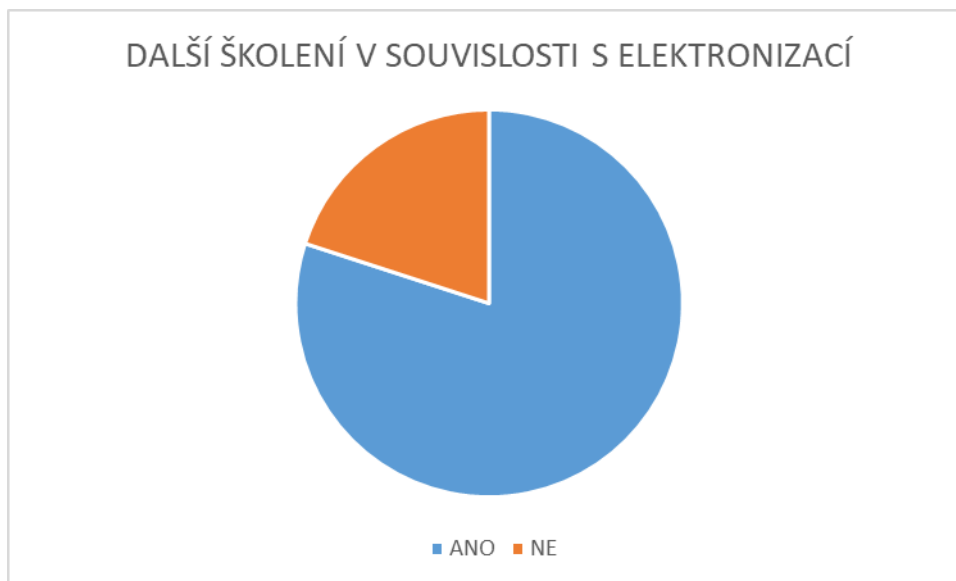
Tabulka 13 Školení s elektronizací

Školení	Počet	Procento
ANO	12	80
NE	3	20

Zdroj: zpracováno na vlastního šetření

U této otázky se zjišťovala, zdali respondenti posílají své zaměstnance na další školení v oblasti elektronizace veřejných zakázek, výsledek je zjištění, že 12 respondentů tak činí, zatímco jenom tři nikoliv, v procentuálním vyjádření to znamená, že osmdesát procent realizuje další školení a dvacet nikoliv.

Obrázek 14   **Školení s elektronizací**

Zdroj: zpracováno na vlastního šetření

11 Závěry anketního šetření

V rámci tohoto průzkumu bylo osloveno 26 respondentů – jednalo se o všechny veřejné vysoké školy v České republice, které musí dodržovat systém elektronizace veřejných zakázek.⁴³ Tohoto průzkumu se účastnilo patnáct respondentů, kteří ve stanoveném termínu odpověděli na elektronicky zaslanou anketu.

V prvotním cíli bylo stanoveno, na komplexní náhled na danou problematiku, je třeba si uvědomit vysokou finanční náročnost celého procesu elektronického zadávání veřejných zakázek, na druhou stranu ale také je zde vysoká snaha o decentralizaci a také vyšší úroveň transparentnosti, která bude narovnávat podnikatelské prostředí v České republice.

Co se týká samotné finanční náročnosti, tak je to velmi diskutované téma, nicméně i na základě studia teoretických poznatků, je velmi náročné určit tuto finanční náročnost, finanční náklady nesou Ministerstva, dále Kraje, ale také v některých případech další instituce, navíc je zde prováděn státní dozor, v případě veřejných zakázek Úřad na ochranu hospodářské soutěže, který má také v této souvislosti další dodatečné náklady. Tyto náklady jsou skutečně jenom odhadovány a je předmětem velké odborné diskuze, zdali se v tomto ohledu vůbec vyplatí tento systém provozovat, respektive je zde jedna zásadní otázka: Zdali vůbec finanční přínos z celého procesu zadávání elektronických veřejných zakázek je schopen pokrýt náklady s tímto procesem spojené. Může se tedy konstatovat, že velmi diskutabilní, zdali úspory takto dosahované převyšují s nimi spojené náklady, na druhou stranu jsou zde ale také další efekty – vyšší transparentnost, omezení diskriminace dodavatelů a zrychlení celého procesu zadávání.

Celý proces elektronizace veřejných zakázek je třeba zkoumat v komplexním náhledu, proto je důležité zmínit další efekt, který sice není finanční, ale je více společenský. Zhruba od devadesátých let se Česká republika potýkala s problematikou korupce a takzvaných předražených veřejných zakázek, kdy docházelo ke značným škodám a tím nejsou na mysli finanční škody, ale především ty morální škody, kdy

---

⁴³ § 211 odst. 3 zákona č. 134/2016 Sb.

často docházelo k situacím, kdy jeden podnikatelský subjekt byl schopen nabídnout výhodnější nabídku a prostřednictvím různých lobbystických a dalších tlaků byla nakonec vybrána méně výhodná nabídka. To v sobě pochopitelně vždy neslo i problematiku korupce, která je ovšem velmi těžce postižitelná, spíše se jednalo o okrajové záležitosti.

Právě proto je k dispozici systém elektronického zadávání veřejných zakázek, který je zde i proto, nebo spíše hlavně proto, aby byl celý proces pokud možno co nejtransparentnější, což se víceméně povedlo, i když je třeba si uvědomit, že celý tento proces je živý a proto v minulosti byly problémové a zátěžové situace, které se povedlo nějakým uspokojivým způsobem vyřešit, případně se na nich dále pracuje.

Smyslem celého systému je tedy hlavně to, aby již nedocházelo k tomu, že se pokrývá podnikatelské prostředí, ale aby byl založen na vzájemné důvěře, ale také na tom, aby každý podnikatelský subjekt, který vstupuje, nebo se uchází o veřejnou zakázku, věděl, že má stejnou startovací pozici, jako ostatní podnikatelské subjekty, smyslem tedy je, aby podnikatelské prostředí bylo více narovnáno, aby již nedocházelo k takovým situacím, které jsou uvedeny výše.

Dalším důležitým atributem, který je třeba zmínit, a který je třeba položit za opravdu důležitý, je princip decentralizace, který spočívá v tom, že subjekt si sám stanovuje do značné míry požadavky na svůj nákup, to je důležité proto, jelikož je nutné, aby každý subjekt dostal produkt, či službu, která bude odpovídat přesně požadavkům, např. jeden praktický příklad.

V případě vysokých škol budou zcela rozdílné požadavky například na softwarové a hardwarové vybavení, například jedna lékařská fakulta provádí daný výzkum, druhá provádí jiný výzkum a každá z nich potřebuje jiné počítačové vybavení, právě proto je maximálně důležité, aby si stanovila podmínky pro svoji zakázku na základě těchto odlišných požadavků.

Co se týká samotné kontroly v této oblasti, tak je nutné konstatovat, že kontrola je nezbytná, záleží samozřejmě na charakteru zakázky a jejím právnímu vymezení, nicméně i když je kontrola důležitá, tak může být někdy kontraproduktivní, když totiž dochází k odvolacím procesům, ta se neúměrně prodlužuje celý proces nákupu a může také dojít k velké časové tísní.

Je možné také potvrdit, že zde je oblast, která je méně často uváděna a spočívá v nedostatku kompetentních ICT pracovníků, i když z provedené ankety plyne, že to až tak velký problém není.

Na druhou stranu z výzkumu plyne o něco lepší vnímání kooperace se státními orgány, také je mírně pozitivně vnímána snaha zlepšit legislativu, v případě těchto dvou faktorů tak plyne mírný optimismus, když je zde posun, který se posléze projevuje také v celkové kvalitě tohoto procesu elektronického zadávání veřejných zakázek.

Dílčí otázky v anketě se také zaměřili se také na hodnotící kritéria, zde se bohužel opět potvrdil stav, kdy z přílišné opatrnosti dochází mezi zadavateli spíše k preferování ceny před kvalitou, na druhou stranu tyto subjekty jsou také tlačeny orgány státními správami, aby více tento upřednostňovali faktor kvality.

Co se týká personálních rizik, s tím je spojena také již uvedená kategorie profesní úrovně ICT specialistů, tak lze konstatovat, že více jsou tyto rizika vnímána u každého zadavatele jinak, nicméně oblast lidských zdrojů se vyvíjí, čili pokud je ekonomika v útlumu, tak je vyšší konkurence na trhu práce a je možnost získat kvalitnější lidské zdroje, zde lze konstatovat, že se neděje nic, co by vybočovalo z obvyklých zvyklostí.

12 Doporučení pro zadavatele

I v rámci průzkumného šetření byla zjištěna mírně pozitivní odezva zadavatelů na legislativní vývoj v oblasti elektronizace veřejných zakázek, na tomto místě je na místě doporučené, aby i nadále tento vývoj v oblasti elektronizace sledovali a také ho aplikovali do své praxe, to souvisí s lidskými zdroji, to znamená, že musí také investovat do jejich vzdělávání, aby tito lidé, administrátoři veřejných zakázek, byli schopni splnit všechny zákonné požadavky.

Také by bylo velmi vhodné, kdyby si zadavatelé z oblasti veřejných vysokých škol vytvořili svou vlastní zájmovou organizaci, která bude také určitou lobbystickou skupinou, která bude schopna zastupovat jejich zájmy, tato organizace by také mohla vstupovat do celého legislativního procesu a dále prosazovat tímto způsobem zájmy těchto zadavatelů.

Zásadně se dá doporučit, aby zadavatelé opustili listinnou podobu, jelikož dle názoru zcela jednoznačně právě elektronická forma ve své kvalitě převyšuje tuto listinnou podobu.

Jsou s tím ovšem na druhou stranu spojená určitá rizika, které je nutno akcentovat, nicméně rozhodně doporučujeme pořízení softwaru, který bude certifikovaný, tím ovšem nelze tvrdit, že necertifikovaný software není funkční, ale s ohledem na kontrolní orgány, je třeba rozhodně doporučit certifikovaný.

13 Závěr

Tato práce se věnovala problematice elektronizace zadávání veřejných zakázek, ve stručnosti byl popsán vývoj celkové úpravy této problematiky.

Dále se popsal právní pohled problematiky elektronizace zadávání veřejných zakázek a to v návaznosti na strategické dokumenty, které v zásadě tuto oblast spravují. V další části byl zhodnocen současný stav dané problematiky a byli zváženy možnosti elektronického zadávání veřejných zakázek s ohledem na elektronická tržiště a Národního elektronického nástroje. Nemalá část byla věnována problematice aktuálních problémů, které tato oblast přirozeně přináší a jejich dopadech na reálnou praxi. Další část se zabývala tím, jak je nastaven nový zákon o veřejných zakázkách to v souvislosti se schválenou strategií elektronizace pro roky 2016 – 2020.

Stěžejním tématem této práce bylo také posouzení toho, zdali elektronizace zadávání veřejných zakázek vůbec přispívá ke zvýšení transparentnosti a také zdali zde je tolik očekávaný ekonomický efekt v podobě úspory na straně veřejné správa za nakoupené komodity a služby.

Na základě studia potřebných pramenů bylo zjištěno, že elektronizace zadávání veřejných zakázek může být velmi účinným nástrojem pro zvýšení jejich transparentnosti. Na druhou stranu může být také nástrojem pro veřejnou kontrolu ohledně hospodárnosti již zcela konkrétních veřejných zakázek. V případě, že celý systém bude správně vyplněn na straně zadavatele, tj. především úplné vyplnění všech relevantních informací o dané veřejné zakázce na profilu příslušného zadavatele, tak je možné také získat detailní přehled o konkrétní veřejné zakázce, především pak o jejím předmět a také o smluvní ceně. Ovšem problémem současné praxe je již samotné provádění řádné kontroly. Jedná se hlavně o kontrolu úplnosti a správnosti zadávání informací na profilu zadavatele, také je vhodné zmínit, že je problematické uložení postihu za toto neplnění.

Elektronizace také přispívá ke zkvalitnění celkového konkurenčního prostředí a to mezi potencionálními dodavateli daných služeb a komodit, právě vzájemná soutěživost zvyšuje tlak na nižší ceny těchto komodit a služeb. V reálné praxi se ale také stává, že pokud není dostatečný počet zájemců o veřejnou zakázku u určitých komodit a služeb, tak může docházet k situaci, kdy je konečná cena vyšší, než byla předpokládaná cena.

Cenu jako takovou ovšem ovlivňuje celá řada dalších faktorů. Je možné například vyjmenovat situaci, kdy je zakázka zadávána v jednacím řízení bez uveřejnění, v takovém případě obvykle dochází ke zvýšení ceny, je to vcelku logické, chybí tam ona soutěživost.

14 Seznam použitých zdrojů

- BALÝOVÁ, Lucie. Veřejné zakázky. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2015, 250 s. ISBN 978-80-7400-560-2.
- BERGEROVÁ, Eva. Veřejné zakázky v České republice. 1. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2005, 149 s. ISBN 80-86861-86-9.
- JURČÍK, Radek. Zadávání veřejných zakázek v praxi. Praha: C.H. Beck, 2002. Beckovy příručky pro právní praxi. Strana 4. ISBN 80-7179-743-x.
- PAVEL, Jan. Veřejné zakázky v České republice. Praha: Národohospodářský ústav Josefa Hlávky, 2009. Studie Národohospodářského ústavu Josefa Hlávky. ISBN 978-80-86729-47-3.
- PELC, Vladimír a Karel MAREK. Veřejné zakázky: zákon o veřejných zakázkách s vysvětlivkami. 2. aktualizované vyd. Praha: Linde, 2005. ISBN 80-7201-531-1.
- POREMSKÁ, Michaela. Veřejné zakázky: právní minimum při jejich zadávání. Olomouc: ANAG, c2014. Právo. ISBN 978-80-7263-908-3.
- POREMSKÁ, Michaela. Veřejné zakázky stručně a prakticky. Praha: Wolters Kluwer, 2017. ISBN 978-80-7552-697-7.
- HARNACH, Jiří. Doručování námitek do datové schránky – návrat do pravěku?. Časopis Veřejné zakázky v praxi. 2015, roč. 3, č. 3, s. 42-45. ISSN 1805-8523.
- Akční plán provádění právního rámce v oblasti elektronického zadávání veřejných zakázek ze dne 13. prosince 2004 [cit. 2018-03-01]. Evropská komise, 2004. Dostupné z: http://www.portalvz.cz/getmedia/66321b93-daa7-43a3-882ec1d8aac44795/narodni_plan_elektronickeho_zadavani_-1
- Co je NIPEZ [online]. Portál o veřejných zakázkách a koncesích. Ministerstvo pro místní rozvoj, 2014. Dostupné z: <http://www.portal-vz.cz/cs/Informacni-systemy-a-elektronickevzdelavani/NIPEZ/>
- Co-je-NIPEZ LITTERA, Ondřej. Antimonopolní úřad nakupuje předražené pneumatiky. Idnes.cz [cit. 2018-02-10]. Mafra, publikováno 29. 5. 2015 Dostupné z: http://ekonomika.idnes.cz/antimonopolni-urad-nakupujepredrazene-pneumatiky-fhbekonomika.aspx?c=A150528_161936_ekonomika_fih
- Národní plán zavedení elektronického zadávání veřejných zakázek pro období let 2006 – 2010. Portál o veřejných zakázkách a koncesích [cit. 2018-02-28].

Ministerstvo pro místní rozvoj, 2006, Dostupné z: <http://www.portal-vz.cz/cs/Jak-na-zadavani-verejnychzakazek/Elektronicke-zadavani-verejnych-zakazek/Narodni-planelektronizace-VZ-2006-2010>

Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. In: Sbírka zákonů. 19. 4. 2006. ISSN 137 – 140

Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek. In: Sbírka zákonů. 29. 4. 2016. ISSN 134 - 135

Stav elektronizace procesu zadávání veřejných zakázek v ČR. Závěrečná zpráva o výsledcích dotazníkového šetření za rok 2014 [cit. 2018-02-20]. Portál o veřejných zakázkách a koncesích. Ministerstvo pro místní rozvoj, 2014. Dostupné z: [http://www.portal-vz.cz/getmedia/bab18d87-e9c5-46b0-b98b-fdbfd17be695/](http://www.portal-vz.cz/getmedia/bab18d87-e9c5-46b0-b98b-fdbfd17be695/Zprava_setreni_elektronizace_2014.pdf)

Zprava_setreni_elektronizace_2014.pdf

Strategie elektronizace zadávání veřejných zakázek pro období let 2011 až 2015 [cit. 2018-02-20]. Portál o veřejných zakázkách a koncesích. Ministerstvo pro místní rozvoj, 2011. Dostupné z: <http://www.portalvz.cz/getmedia/c9711e98-d3fb-4dd9-8360-836a7a5c3eda/Strategieelektronizace-zadavani-VZ-2011-2015>

Strategie elektronizace zadávání veřejných zakázek pro období let 2016 až 2020, vyhodnocení efektivity fungování a návrh dalšího postupu využívání elektronických tržišť veřejné správy a návrh povinného používání NEN [cit. 2018-08-20]. Portál o veřejných zakázkách a koncesích. Ministerstvo pro místní rozvoj, 2011. Dostupné z: http://www.portal-vz.cz/getmedia/37aabe4b-b5f3-4d0c-9ebf65f527c0edde/III_Strategie-elektronizace-2016-2020_final.pdf

Přílohy

Anketní otázky

16. Jak vnímáte elektronizaci veřejných zakázek?
(je uvedena škála od jedné do desíti, kdy jednička je nejvíce pozitivní, desítka nejméně pozitivní.)
17. V průběhu posledních deseti let, domníváte se, že došlo ke kvalitativnímu posunu v případě elektronizace veřejných zakázek?
C. ANO
D. NE
18. Jak vnímáte spolupráci s gestorem zákona o zadávání veřejných zakázek – Ministerstvem pro místní rozvoj?
A. POZITIVNĚ
B. NEGATIVNĚ
C. NEUTRÁLNĚ
19. Jak vnímáte proces kontroly veřejných zakázek ze strany státních orgánů?
Opět škála od jedné do desíti – jednička nejvíce pozitivní, desítka nejméně pozitivní.
20. Jak vnímáte proces centralizace elektronizace veřejných zakázek?
A. POZITIVNĚ
B. NEGATIVNĚ
C. NEUTRÁLNĚ
21. Máte pro účely hodnocení nabídek zřízenou hodnotící komisi?
A. ANO
B. NE
22. Pokud ano, tak jak probíhá její práce v souvislosti s elektronizací, je zde určitý posun v její rychlosti?
A. ANO
B. NE
23. Je nová legislativa v praktické rovině lepší, nežli ta stará?
A. ANO
B. NE

24. Jak volíte hodnotící kritéria ekonomické výhodnosti nabídek?
- D. POUZE CENA
  - E. POUZE KVALITA
  - F. CENA I KVALITA
25. Pokud jste odpověděli na předchozí otázku cena i kvalita, jaký volíte poměr?
- C. UPŘEDNOSTNÍME CENU
  - D. UPŘEDNOSTNÍME KVALITU
26. Vnímáte tlak ze strany státních institucí vyšší v případě elektronizace veřejných zakázek?
- A. ANO
  - B. NE
27. Jak vnímáte v souvislosti s elektronizací tlak ze strany dodavatelů?
- A. VYŠŠÍ
  - B. NIŽŠÍ
  - C. STEJNÝ
28. Máte problém s personálním zajištěním v souvislosti s elektronizací?
- A. ANO
  - B. NE
29. Jak vnímáte ICT kompetence klíčových zaměstnanců v souvislosti s elektronizací?
- A. DOSTATEČNÉ
  - B. NEDOSTATEČNÉ
30. Využíváte další školení v souvislosti s elektronizací?
- A. ANO
  - B. NE

Seznam oslovených veřejných vysokých škol

Veřejné vysoké školy jsou zřizované zvláštním zákonem. Kompetence vůči nim podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, vykonává Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

- Akademie múzických umění v Praze (AMU)
- Akademie výtvarných umění v Praze (AVU)

- Česká zemědělská univerzita v Praze (ČZU)
- České vysoké učení technické v Praze (ČVUT)
- Janáčkova akademie múzických umění v Brně (JAMU)
- Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích (JU)
- Masarykova univerzita (MU)
- Mendelova univerzita v Brně (MENDELU)
- Ostravská univerzita (OU)
- Slezská univerzita v Opavě (SU)
- Technická univerzita v Liberci (TUL)
- Univerzita Hradec Králové (UHK)
- Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem (UJEP)
- Univerzita Karlova (UK)
- Univerzita Palackého v Olomouci (UP)
- Univerzita Pardubice (UPa)
- Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně (UTB, zkrácený název: UTB ve Zlíně)
- Veterinární a farmaceutická univerzita Brno (VFU Brno, popř. VFU)
- Vysoká škola báňská-Technická univerzita Ostrava (VŠB-TUO, zkrácený název: VŠB-Technická univerzita Ostrava, VŠB-TU Ostrava)
- Vysoká škola ekonomická v Praze (VŠE)
- Vysoká škola chemicko-technologická v Praze (VŠCHT Praha)
- Vysoká škola polytechnická Jihlava (VŠPJ či VŠP Jihlava)
- Vysoká škola technická a ekonomická v Českých Budějovicích (VŠTE)
- Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze (VŠUP v Praze)
- Vysoké učení technické v Brně (VUT, zkrácený název: VUT v Brně)
- Západočeská univerzita v Plzni (ZČU)